

GORSKI

popotnik

Na drugi strani je
vabilo na Zbor članov!

Revija planinskega društva LPP
Leto XXXIX, februar 2019

št.

1

Vse članice, člane in simpatizerje Planinskega društva LPP

vljudno vabimo na 44. redni letni

ZBOR ČLANOV,

ki bo v petek, 22. februarja 2019, s pričetkom ob 18. uri

v restavraciji EL CLASICO (Modra hiša),

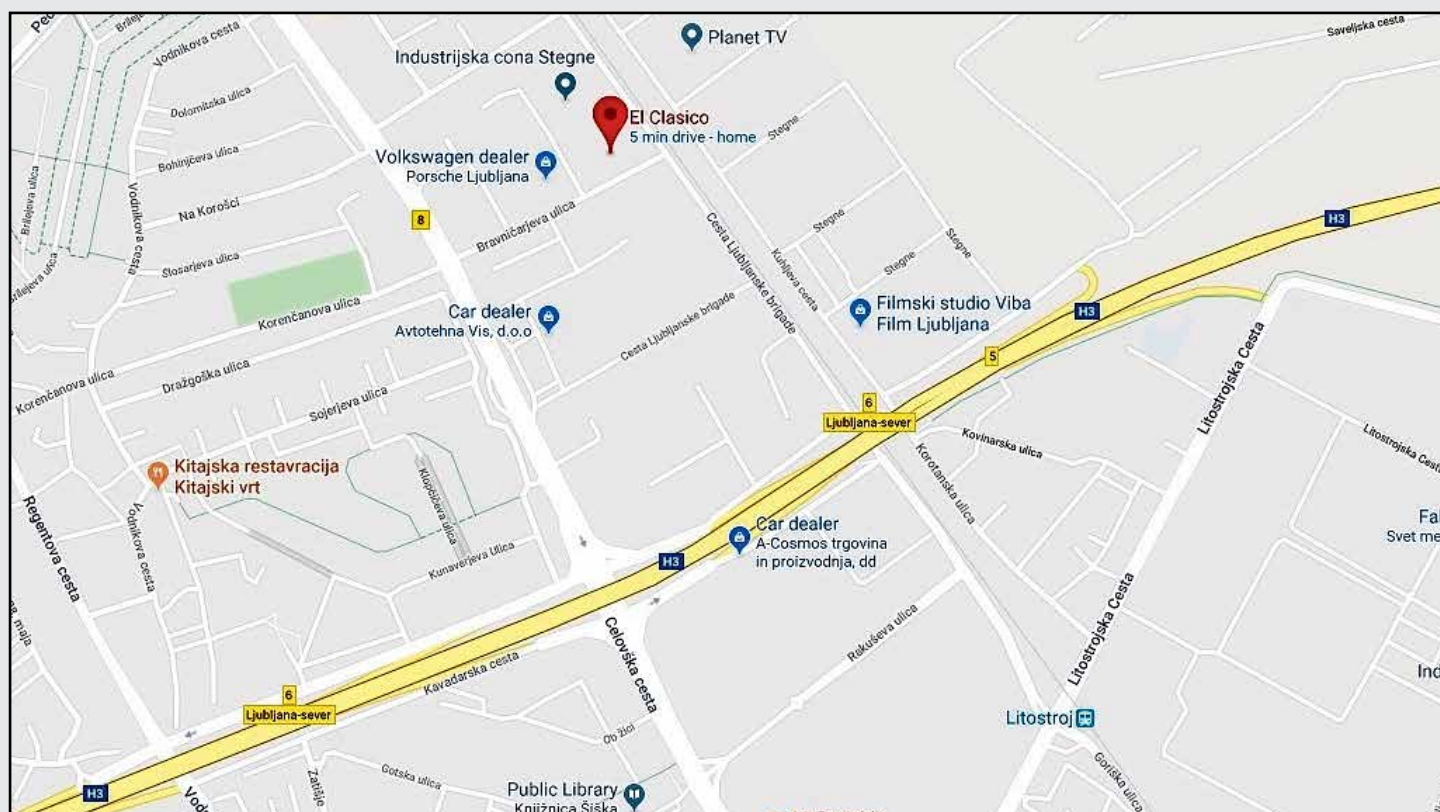
Bravničarjeva 13, Ljubljana Šiška (poleg Porsche Slovenija).

**Po uradnem delu zbora z ustaljenim dnevnim redom
in volitvah organov društva bo večerja z zabavo!**

Prostovoljni prispevek udeleženca: 3 €.

VABLJENI!

**Predsednik PD LPP
Tomaž Rusimovič**

UVODNIK	4
KAM GREMO	5
GRINTOVEC (2558 m), 2. 3. 2019	5
KOFCE GORA (1967 m), 9. 3. 2019	5
ZELENICA – ZGORNJI PLOT (1686 m), 30. 3. 2019	5
PUFIJEV POHOD NA ČEMŠENIŠKO PLANINO, 6. 4. 2019	6
SUHI VRH (1313 m), 14. 4. 2019	7
SABOTIN (609 m), 20. 4. 2019	7
GLINŠČICA, 2. 5. 2019	7
KRNIŠKA GLAVICA (1889 m), 11. 5. 2019	8
SREČANJE ČLANOV POBRATENIH PLANINSKIH DRUŠTEV LPP IZ LJUBLJANE IN SPD IZ TRSTA, 19. 5. 2019	9
49. TABOR LJUBLJANSKIH PLANINCEV NA VOGARJU, 25. 5. 2019	9
DAN PLANINSKIH DOŽIVETIJ, 15. 6. 2019	10
LOVRENŠKA JEZERA, 22. 6. 2019	10
SKUTA (2532 m), 6. 7. 2019	11
JEREBICA (2126 m), 13. 7. 2019	12
BOGATIN (1977 m), MAHAVŠČEK (2005 m), 20. 7. 2019	12
KRALJEVSKA ŠPICA (1912 m), 17. 8. 2019	13
RAZBREMENIMO TRIGLAV	13
STROKOVNI ČLANKI	15
ČLANARINA IN ČLANSTVO V PLANINSKEM DRUŠTVU LPP	15
OBISK V NARAVI – PREDSTAVITEV KODEKSA IN ZLOŽENKE	15
MLADINSKI KOTIČEK	19
ŠMARNA GORA in TOŠKO ČELO (Skupina PIKAPOLONICE)	19
NEKAJ O NAŠI AKTIVNOSTI NA OSNOVNI ŠOLI MIŠKA KRANJCA	21
NA OŠ OSKARJA KOVAČIČA RADI PLANINARIMO	22
KJE SMO BILI	25
Z ALPINISTOM NA TRIGLAV	25
ZIMSKI IZLET NA DEBELO PEČ	25
TUDI POHOD MIMO TRIGLAVA NI MAČJI KAŠELJ!	26
NOORDUNG – VITANJE – Z NAŠIMI PRIJATELJI IZ TRSTA	27
KOSTANJEVA NEDELJA	29
NAŠA PLANINA, TIČARICA IN MAKARONI – SPET!	30
SREČANJE PR' MEHAČK – FOTOGRIJE Povedo več kot besede	32
ZANIMIVOSTI	33
DELOVNE AKCIJE NA KONCU PLANINSKE SEZONE	33
MDO PD LJUBLJANA IN TABORI LJUBLJANSKIH PLANINCEV	36
DELO IN NOVOSTI VODNIŠKEGA ODSEKA	37
KOZE NA PLANINI PRI JEZERU	38
HODIL SEM PO ZEMLJI NAŠI!	38
IZLETI PD LPP 2019/20	40

GORSKI

Popotnik

Leto XXXIX / št. 1, februar 2019

ISSN 2232-397X.

Natisnili smo: 250 izvodov

Izdaja:

PLANINSKO DRUŠTVO LPP,
Celovška cesta 160,
1000 Ljubljana,

Tel.: 01 58 22 751,

gsm: 031 259 156

mail: pdlpp1974@gmail.com

url: <http://www.pdlpp.si>

Nina Miklič, e-mail:

nina.miklic@lpp.si

Uradne ure vsak četrtek

od 14:00 do 18:00 ure

Zanj:

TOMO RUSIMOVIČ, predsednik

Prispevke pošiljati na:

silva.papez@lpp.si

Odgovorni urednik:

TOMO RUSIMOVIČ

Uredniški odbor:

TOMO RUSIMOVIČ

BOJANA BURNIK

HELENA NOVAK

BARBARA REDNAK ROBIČ

Tehnično uredništvo:

SILVA PAPEŽ

SLAVKO KRUŠNIK

GREGOR GERČAR

Jezikovni pregled:

SILVA PAPEŽ

EMILIJA VRABER

Zunanji sodelavec:

TISKARSKI ŠKRAT

Oblikovanje in prelom:

MAJA POGLAJEN

Grafična priprava za tisk in tisk:

PARTNER GRAF D.O.O.

Fotografija na naslovnici:

Naši člani so 12. januarja 2019
osvojili vrh Triglava

Foto: Stane Kragelj

TOMO RUSIMOVIČ

Pred dnevi sem zasledil novico, da je devetletni Tyler Armstrong, skupaj z očetom in šerpo, preplezal 6962 m visoko goro Aconcagua v Andih v Argentini, ki sodi med sedem najvišjih gora na svetu in je najvišja gora Severne in Južne Amerike. S tem podvigom je Tyler postavil nov rekord – postal je najmlajša oseba, ki je kdajkoli osvojila omenjeni vrh. Tyler pravi: »Večina mojih vrstnikov igra video igrice in nihče ne pričakuje od devetletnika, da se bo povzpel na 6962 m visoko goro«. Tyler si želi osvojiti vseh sedem najvišjih vrhov na vseh celinah; to počne v dobrodelne namene, da bi pomagal otrokom z mišično distrofijo. Pred Aconcaguom je bil že na Kilimandžaru v Tanzaniji, njegov naslednji vrh pa je gora Mount McKinley (6190 m) na Aljaski.

Opisana novica me je spomnila na dogodek, ko sem se iz Šmartna vzpenjal na Šmarno goro in sem za seboj slišal pogovor mamice s sinom, ki mu je rekla: »Kar vprašaj ga, če je on Tomo, s katerim si bil na Planini pri Jezeru«. In nadobudni fantek se je ojunčil in me vprašal, če sva bila skupaj na planinskem taboru na Planini pri Jezeru. Seveda sva bila, mu odgovorim, kako pa je tebi ime? Anže, mi odvrne, in nato sva obujala spomine, kako je bilo na planini, kako smo plezali na skalo in kako je bil krščen za »Gamsa«. Nato sta se v pogovor vključila še starša in povedala, da Anže rad hodi v hribe in da jih je že peljal na Planino pri Jezeru ter jima pokazal, kam smo hodili na izlete. Anže me je z očkom kmalu prehitel, mamica pa je malo zaostala.

Take in podobne zgodbe doživlja tudi naš oskrbnik Ivo, ki večkrat v sezoni doživi, da k njemu plane otrok, ki je bil na planinskem taboru vrtca Andersen, ga pokliče po imenu in objame. Taki dogodki so mu nadvse ljubi, saj nedvoumno dokazujejo, da se je otroku Planina vtisnila globoko v srce.

Planinski tabori za vrtec Hansa Christiana Andersena potekajo v sodelovanju z našim društvom že vse od leta 1988, ko smo organizirali prvi planinski tabor (mala planinska šola), ki je trajal šest dni in se ga je udeležilo 20 otrok. Naslednje leto, 1989, smo imeli na Planini že dve skupini otrok in leta 1990 štiri skupine, v katerih se je zvrstilo 100 otrok. Tudi med desetdnevno vojno za

samostojno Slovenijo leta 1991 smo imeli tabor, katerega se je udeležilo 33 otrok. Kljub temu da so nekateri starši zahtevali takojšnjo vrnitev otrok domov, so drugi vztrajali, naj otroci raje ostanejo na varnem do konca tabora, kar se je tudi zgodilo. Otroci so se v dveh kombijih po stranskih cestah vrnili v Ljubljano, pri tem pa so v Šentvidu naleteli na barikado, a so jih teritorialci spustili skozi in so se varno vrnili v vrtec, kjer so jih pričakali zaskrbljeni starši.

Letos bo planinski tabor za otroke vrtca Andersen organiziran že enaintridesetič, kar pomeni, da se je v teh 31 letih na taboru na Planini pri Jezeru zvrstilo okoli 1800 otrok, na kar je naše društvo zelo ponosno. Koliko mladih nadebudnežev je z našimi planinskimi vodniki spoznalo lepote Fužinskih planin, gorsko cvetje in živali, s katerimi so si delili lepote gora nad Bohinjem! Starši, ki le redko spustijo svoje otroke izpred oči, so nam zaupali, da smo njihove otroke popeljali po Fužinskih planinah in vrhovih. Dolga leta je bila duša tega planinskega tabora vodja enote Marjetica Ivanka Vodnik, in ni slučajno, da je vrtec Andersen leta 1992 od Mladinske komisije PZS prejeli prestižno »Priznanje Mladina in gore«. Istega leta je RTV Ljubljana za oddajo »Ljudje in gore« posnela naš planinski tabor – izlet v dolino Triglavskih jezer.

Če se navežem na začetek svojega uvodnika in rečem, da smo na naših planinskih taborih in na enodnevnih izletih, ki jih izvajamo za otroke vrtca Andersen, mladim planincem odprli nov svet, v katerem so se imeli lepo in v katerega se bodo celo življenje radi vračali, ne bom pretiraval. Mogoče pa bo kateri(-a) od otrok postal(-a) alpinist(-ka), planinski(-a) vodnik(-ca), ali pa le ljubitelj(-ica) gorskega sveta, kdo ve. Vsaka pot se začne s prvim korakom, in prvi planinski koraki teh otrok so bili storjeni na planinskem taboru na Planini pri Jezeru.

GRINTOVEC (2558 M), 2. 3. 2019

JANEZ MEDVED

- Izhodišče:** Dom v Kamniški Bistrici (601 m)
- Čas hoje:** 8–9 ur, odvisno od razmer, celodnevna tura
- Zahtevnost:** snežna tura, zahtevna označena pot pozimi
- Oprema:** standardna zimska gorniška oprema, čelada, cepin, dereze

Kratek opis poti:

Pot nas vodi od Doma v Kamniški Bistrici po kolovozu mimo Žagane peči do spodnje postaje tovarne žičnice, ki pelje na Kokršsko sedlo. Od tu dalje nas pot vodi po že shojeni poti do Kokrškega sedla. Usmerimo se na pot, ki vodi na Grintovec po običajni poti čez Streho. Nekoliko več previdnosti bo potrebno, ko bomo prečili Spodnje jame, kjer prečimo precej strmo pobočje, pa tudi v nadaljevanju moramo previdno hoditi, zimskim razmeram primerno. Vračamo se po isti poti.

KOFCE GORA (1967 M), 9. 3. 2019

STANISLAV KRAGELJ

- Odhod:** 9. 3. 2019 ob 6.00
- Zborno mesto:** pred sedežem društva PD LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** parkirišče pod Matizovcem (915 m)

Cilj: Kofce gora – Mali Turn (1967 m)

Zahtevnost: lahka snežna tura

Čas hoje: 6 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, dereze, cepin, gamaše, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika

Članska izkaznica – plačana članarina PZS za tekoče leto 2019

Prijave in rok: društvena pisarna ali Nina Miklič tel.: 031/259-156, do četrтка, 7. 3. 2019

Kratek opis poti:

S parkirišča se usmerimo po cesti proti kmetiji Matizovec in nadaljujemo v smeri Kofc. Pri domu na Kofcah (1488 m) bo krajši postanek. Dom je odprt. Nadaljujemo mimo klopce s križem, dokler ne pridemo do razpotja, kjer gremo desno po grebenu na Kofce goro. Tu rabimo prave dereze.

Povratek po isti poti nazaj.

ZELENICA – ZGORNJI PLOT (1686 M), 30. 3. 2019

STANISLAV KRAGELJ

Odhod: 30. 3. 2019 ob 7.00

Zborno mesto: pred sedežem društva PD LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Ljubelj (1058 m)

Cilj: Zgornji Plot (1686 m)

Zahtevnost: lahka snežna tura

Čas hoje: 4 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, dereze, cepin, gamaše, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.

Članska izkaznica – plačana članarina PZS za tekoče leto 2019

Prijave in rok: društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrтка, 28. 3. 2019

Kratek opis poti:

S parkirišča Ljubelj (1058 m) se usmerimo proti Zelenici in nadaljujemo v smeri Zgornji Plot (Triangel). Dom na Zelenici je odprt.

Povratek po isti poti nazaj na Ljubelj.

PUFIJEV POHOD NA ČEMŠENIŠKO PLANINO, 6. 4. 2019

TOMO RUSIMVIČ

Tudi letos bo izlet na Čemšeniško planino potekal kot po navadi: iz Ljubljane se bomo odpeljali na Trojane, kjer bo izhodišče našega pohoda. Po jutranji kavici in krofu bomo krenili na pot. Če ne bo volje ali vremena, se bomo do Prvin zapeljali s kombijem. Če pa bosta vreme in volja, jo bomo za ogrevanje mahnili malo po cesti malo po stezah proti Prvinam. Na severni strani poti bomo uživali v razgledih proti Uršlji gori in Peci na

Koroškem. Ne preveč strma pot nas bo nato peljala naprej po bukovem gozdu, poraslem s čudovito zeleno preprogo čemaža, ki ga je tu zares v izobilju. Upam, da bodo čemažu delale družbo tudi kron'ce, ki jih je tod navadno tudi veliko.

Ko bomo prispeli na greben Čemšeniške planine, se nam bo na jugu odprl pogled na Zasavsko dolino, ki jo zaključuje pogorje z zasavskim Triglavom – Kumom, ki s svojim oddajnikom in cerkvijo izstopa sredi Zasavskih hribov. Hoja po grebenu je relativno kratka in kmalu prispemo do kočice na Čemšeniški planini, ki leži na južni strani planine v zavetju mogočnega bukovega gozda. Če bo sonce, se bomo dobro uro martinčkali pred kočico in uživali v njenem gostoljubju. Pa tudi dobra domača malica iz nahrbtnikov ali kakšna zagorska specialiteta iz kočice se bo prilegla.

V nadaljevanju našega pohoda se bomo spustili nazaj po grebenu in pri odcepu za Čemšenik zavili v dolino proti Zagorju. Spust do spodnje postaje tovarne žičnice, kjer nas bo čakal kombi, bo hitro minil, in zapeljali se bomo do lovskega doma Klančiče v Zavinah, kjer bo postanek in mogoče tudi srečanje s sorodniki Franca Lapuha–Pufija.

Nato pa po ustaljeni poti do pokopališča v Zagorju, kjer bomo grob našega Pufija okrasili s planinskim cvetjem in prižgali tudi kakšno svečko; enako bomo storili tudi pri grobu našega priljubljenega predsednika Janeza Drnovška.

Upam, da se boste odzvali vabilu in preživeli lepo soboto v spomin na našega, leta 1995 preminulega člana, priljubljenega Franca Lapuha–Pufija. Vabljeni predvsem vsi, ki ste ga poznali, ali tisti, ki tako, kot je on, čutite pripadnost društvu in naši koči!

Izlet bova organizirala Tomo in Herman.

SUHI VRH (1313 M), 14. 4. 2019

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Suhi vrh je najvišji vrh Nanoške planote. Večina nas bolj pozna vrh Pleša (1262 m), ki se dviguje nad Razdrtim in ga krasi ali pa onesnažuje visok antenski stolp. V neposredni bližini stolpa stoji Vojkova koča. Suhi vrh se dviguje nekako na severni strani planote. S Suhega vrha je lep pogled na Postojnsko kotlino in okoliško hribovje. V lepem vremenu seže pogled od Julijcev, Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp na eni strani in do Slivnice, Cerkniškega jezera in Javornikov na drugi strani.

Zbrali se bomo v nedeljo, 14. 4. 2019, ob 7. uri pred PD LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani. Prevoz bo s kombijem ali osebnimi avtomobili. Cena prevoza bo predvidoma 8–9 €.

Našo pot bomo pričeli v naselju Strane (656 m) in se po strmeh, starem kolovozu, mimo cerkvice sv. Brica (960 m) v dobri uri dvignili na rob Nanoške planote. Sledila bo še hoja malo doli več gori in po dobri uri bomo stopili na vrh Suhega vrha.

Po krajšem postanku za razgledovanje in malico se bomo v Strane vrnili delno po isti, delno po drugi poti. Za celotno pot bomo potrebovali 5–6 ur, napravili bomo približno 660 višinskih metrov.

Oprema: visoki planinski čevlji, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti vetru, mrazu in morebitnim padavinam ter malica in topel napitek. Ker je to čas zgodnje pomladi, nas lahko na planoti tu in tam preseneti zaplata starega snega.

SABOTIN (609 M), 20. 4. 2019

FRANC BERGANT - BERGI

Odhod ob 7. uri. Zbor pred sedežem PD LPP na Celovski cesti 160.

Sabotin je vzpetina nad Novo Gorico ali bolje Solkanom. Kljub svoji skromni višini je odlično razgledišče s pogledom na Julijce, reko Sočo, goriško kotlino, Kras, morje, Furlansko nižino in zahodnejše Alpe. Zanimiv je tudi iz zgodovinskega vidika, saj so se tukaj bile najhujše bitke v I. svetovni vojni (Sabotin je namreč prevrtan s številnimi vojaškimi rovi). Pod njim se pne čez reko Sočo železniški most z največjim kamnitim lokom na svetu, ki je bil kot ključni objekt na drugi železniški povezavi med Trstom in Dunajem zgrajen še v času Avstro-Ogrske leta 1906.

GLINŠČICA, 2. 5. 2019

STANISLAV KRAGELJ

Odhod: 2. 5. 2019 ob 6.00

Zborna mesto: pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Jezero – San Lorenzo (375 m)

Cilj: Botač (319 m) – Draški Kras (442 m)

Zahtevnost: lahka krožna pot

Čas hoje: 4–5 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobil

Priporočena oprema: pohodne palice, udobni gorniški

čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika

Članska izkaznica – plačana članarina PZS za leto 2019

Prijave in rok: društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrta, 25. 4. 2019

Kratek opis:

Sparkirišča gremo na razgledno točko pod vasjo Jezero. Nadaljujemo po gozdni poti do opuščene železniške trase in jo prečkamo, da pridemo do spodnjega razgledišča Zabrežec. Pod nami sta reka Glinščica (12 km) in naselje Gornji konec (Bagnoli), kjer bomo imeli v gostišču Premuda krajši postanek. Nadaljujemo ob starem vodovodu za Trst do cerkve Marije na Pečah. Od cerkve je možen vzpon do spomenika Emilia Comicija. Po poti navzdol pa pridemo do slapu Supet in naprej v Botač. Tu pridemo do meje med Slovenijo in Italijo. Od kraja Botač se bomo povzpeli na Draško planoto z vrhom Mala Stena-Griža. Na Draškem krasu se ob prekrasnih razgledih vrnemo do izhodišča Jezero.

KRNIŠKA GLAVICA (1889 M), 11. 5. 2019

STANISLAV KRAGELJ

Odhod: 11. 5. 2019 ob 6.00

Zborno mesto: pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Zajzera

Cilj: Krniška glavica, Jôf di Somdogna, Köpfach,

Zahtevnost: lahka pot

Čas hoje: 7 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, male dereze, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.

Članska izkaznica – plačana članarina PZS za leto 2019

Prijave in rok: društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrta, 9. 5. 2019

Kratek opis:

Iz doline Zajzera se po označeni poti povzpemo do koč Rifugio Grego (1389 m). Nadaljujemo v kreber do jezera, kjer zavijemo na bolj strmo pot. Ob poti je polno ostankov zgradb iz 1. svetovne vojne, ki so jih uporabljali italijanski vojaki leta 1915. Na vrhu Krniške glavice se nam odpre pogled na sosednjo Poldajšnja špico in na Piparje, na drugo stran pa na Montaž z našaganim grebenom, imenovanim „Zmajev greben“, in pod njim biva Stuparich (1578 m).

Sestopimo po smeri vzpona.

SREČANJE ČLANOV POBRATENIH PLANINSKIH DRUŠTEV LPP IZ LJUBLJANE IN SPD IZ TRSTA, 19. 5. 2019

TOMO RUSIMVIČ

Letošnje srečanje, ki bo v nedeljo, 19. maja 2019, bodo pripravili naši prijatelji iz SPD Trst. Spomladanski pohod bo imel vojaškozgodovinsko vsebino in bo potekal po Krožni poti vojaške zgodovine. S člani pobratenega društva se bomo srečali v Pivki, pred muzejsko-turističnim središčem. Od tu se bomo podali na pohod (predvidoma 15 km). Če kdo ne bi želel na pot, ali če bi se mu ta zdela prenaporna, se lahko ustavi v muzeju in si ogleda katero izmed razstav. Tistim, ki se bodo odločili za pohod, pa priporočamo, da prinesejo s seboj čelne svetilke.

Park vojaške zgodovine

Park vojaške zgodovine je muzejsko-turistično središče, ki obiskovalcem ponuja edinstven vpogled v bogato vojaškozgodovinsko dediščino Slovenije s posebnim poudarkom na vojni za obrambo samostojnosti leta 1991. Zbirko tankov, topov in oklepnih vozil dopolnjuje več razstav, največ zanimanja vzbuja podmornica P-913 Zeta, ki si jo je mogoče ogledati tudi od znotraj.

Krožna pot vojaške zgodovine

Pohod po Krožni poti vojaške zgodovine se začne pred muzejsko-turističnim središčem v Pivki. 15 km dolga pot se vije po pivškem gričevnatem svetu, ki je sicer manj poznan, saj so ga že v davnih časih imeli za strateško zaprto območje, za branitelja Postojnskih vrat. Z izhodiščne točke se bomo najprej povzpeli do kaverne, ki so jo Avstrijci izkopali med I. svetovno vojno ter ob njej zgradili umetni sistem strelskih jarkov, za usposabljanje enot, ki so se pripravljale za boj na soškem bojišču. Nato se bomo povzpeli na vrh Primoža (718 m), od koder je lepo vidna vsa Pivška kotlina. Pod vrhom bomo vstopili v približno 500 m dolg sistem podzemnih rogov mogočne topniške utrdbe Alpskega zidu (zgradili so jih Italijani med obema vojnama). Po ogledu tega mogočnega vojaškega objekta se bomo po prijetni gozdni poti spustili v dolino Dule in preko senožeti nadaljevali pot, ki se vzpne na 751 m visok Šilen tabor, na razgledni rob, ki je predstavljal nekoč največji utrdbeni sistem na Slovenskem. Po drugi poti bomo nato sestopili v Košansko dolino. Ustavili se bomo v vasi Narin, na turistični kmetiji pri Andrejevih se bomo okrepčali ob prijetnem druženju.

Kot je iz opisa razvidno, je izlet zanimiv in ne pretežek, zato vabim vse naše člane, tudi družine z otroki, da

se udeležijo prijetnega srečanja, ki bo zanimivo tako z zgodovinskega kot tudi z družabnega vidika. Naši prijatelji iz SPD Trst so vedno dobri gostitelji in naša srečanja so vedno prijetna.

P.s.: Za dodatne informacije je na voljo povezava:

<https://www.parkvojaskezgodovine.si/dogodki/vecji-dogodki-v-letu-2019/>

KROŽNA POT VOJAŠKE ZGODOVINE

THE CIRCULAR TRAIL OF MILITARY HISTORY

DOLŽINA: 11,3 km
TRAJANJE: 4 h
TEŽAVNOST: lahka, položna pohodna pot

49. TABOR LJUBLJANSKIH PLANINCEV NA VOGARJU, 25. 5. 2019

BERGANT FRANC - BERGI

Dobimo se 25. 5. 2019 ob 5.30 na Bavarskem dvoru (pri blagajni LPP). Odhod vlaka iz Ljubljane bo ob 6.10, v Staro Fužino bodo iz Bohinjske Bistrice vozili avtobusi, nato se bomo peš podali na Vogar.

Okoli 12. ure bo kratek kulturni program, nato sledita planinsko druženje in ples. Na Vogarju bo vsak udeleženec prejel brezplačno enolončnico in majico.

Povratak v Staro Fužino bo v popoldanskih urah, nato z avtobusom v Bohinjsko Bistrico in z vlakom proti Ljubljani. Prevoz z vlakom bo v obe smeri brezplačen.

Možno bo priti tudi z osebnim avtom ali kombijem. Ob prijavi bo treba povedati način prevoza.

Svojo prijavo že lahko oddate v društveni pisarni.

DAN PLANINSKIH DOŽIVETIJ, 15. 6. 2019

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Letos bo Dan planinskih doživetij, ali kot smo včasih rekli tudi »Dan slovenskih planincev«, 15. 6. 2019 na Lisci.

Prav je, da se te prireditve udeležimo v čim večjem številu, saj bosta organizatorja, PZS in PD Brežice, vložila nemalo truda, da bo vse potekalo, kot je treba. Na prireditvi bo mimohod praporščakov iz vse Slovenije, Zveza gorskih reševalcev Slovenije (ZGRS) bo pripravila praktičen prikaz reševanja in nudenja prve pomoči. Za najmlajše bodo pripravljene razne igrice s planinsko tematiko. Vsi pa bomo veseli, ker bomo v enem dnevu srečali zelo veliko planinskih prijateljev in znancev. Saj to je prvotni namen te prireditve.

Kdaj bomo šli iz Ljubljane in s kakšnim prevozom, ta trenutek še ne vem. To bo znano sredi maja, torej dovolj zgodaj, da bodo ob prijavi znani vsi potrebni podatki.

Že danes vem, da bodo potrebni dobra planinska obutev, primerna športna oblačila, morda kakšna blazinica, ki jo bomo položili na travo, da ne bomo sedeli na golih tleh, in še kaj za osebno udobje.

LOVRENŠKA JEZERA, 22. 6. 2019

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Zbrali se bomo v soboto, 22. 6. 2019, ob 6.30 pred PD LPP na Celovski c. 160 in se odpeljali proti Štajerski, na Pohorje, do turističnega centra Rogla. Od tam se bomo podali na pot do Lovrenških jezer.

Vračali se bomo delno po isti poti, delno po drugi. Spustili se bomo do kočice na Pesku, ki slovi po gobovi juhi z ajdovimi žganci. Povzpeli se bomo še na razgledni stolp na Rogli in se vrnili na izhodišče.

Lovrenška jezera (1510–1520 m) so zaradi nepropustnih tonalitskih tal nastala v skledastih kotanjah. Jezerc je 22, včasih tudi manj, odvisno od obsega stoječe vode,

ki se obnavlja le s padavinami. Globoka so do 120 cm. Jezera se nahajajo v gozdnatem rezervatu, ki sega od Mulejevega do Jezerskega vrha. V širši okolici raste na šotnih tleh nizek, pretežno smrekov in borov gozd, porasel z lišajem. Okrog jezer raste nizko barsko borovje. Tu najdemo tudi nekatere redke rastline: razne šaše, rjasti sleč, mahovnico, divjo rožmarinko in mesojedo dolgolistnato rosiko.

Na južni strani stoji razgledni stolp, do prvih treh jezer pa je urejena pot po mostnicah. Tako so zaščitili barje pred uničevanjem, saj je pohodnikov veliko in vsako leto več.

Ker je to izlet z naravovarstveno vsebino, si bomo poleg rastlinja ogledali tudi način varovanja narave pred množičnim pohodništvom.

Skupne hoje bo 5–6 ur. V Ljubljano se bomo vrnili v poznih popoldanskih urah.

Oprema: dobra pohodniška obutev, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti vetru, hladu in morebitnim padavinam ter malica. Kaj več bomo lahko pojedli v koči na Pesku.

Zaradi organizacije prevoza se prijavite pri Nini Miklič, gsm 031/259-156, najkasneje do srede, 19. 6. 2019.

Ta naravovarstveni izlet je v okviru Odbora za varstvo gorske narave pri MDO PD Ljubljane in ga vodita Marinka Koželj Stepic, vodnica PZS, in Sonja Modlic, gorska stražarka pri PZS.

SKUTA (2532 M), 6. 7. 2019

JANEZ MEDVED

Odhod: 6. 7. 2019

Zborno mesto: pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: V Koncu (900 m)

Čas hoje: 8–9 ur

Zahtevnost: delno zahtevna neoznačena pot in v nadaljevanju zelo zahtevna označena pot

Oprema: standardna gorniška oprema + čelada, komplet za samovarovanje

Kratek opis poti:

S parkirišča pri tovorni žičnici za Kokrško sedlo se usmerimo kar naprej po kolovozu, ki pri velikem balvanu počasi izgine, mi pa nadaljujemo po stezi naprej, ki se prične kmalu strmo dvigati. Pot je dobro vidna in ji zlahka sledimo. Na desni strani se nam kažejo ostenja Brane, mi se držimo bolj leve strani in nekaj časa hodimo po melišču, ki ga kmalu zapustimo in zavijemo še bolj v levo ter se v ključih povzpemo po travnatem pobočju. Še malo se dvignemo in prispemo do Bivaka pod Skuto (2070 m). Od tu dalje še vedno nadaljujemo pot po brezpotju po grebenu in kmalu pridemo na markirano pot, ki vodi na Skuto. Strmina počasi narašča, pot pa nas pripelje na melišče, katerega moramo premagati. Ko pridemo na vrh melišča, vstopimo v ostenja Skute. Na poti so nam v pomoč varovala, predvsem klini, v nadaljevanju pa tudi jeklenice. Kmalu prispemo na vrh Skute.

Vračamo se po drugi poti, ki nas vodi proti Štruci (2457 m), se povzpemo nanjo in nadaljujemo pot proti Škrbini (2408m), pred njo zavijemo proti Velikim podom in nadaljujemo pot do Bivaka pod Grintovcem (2102 m) in nato do Kokrškega sedla (1793 m). Tu se lahko okrepčamo in nadaljujemo pot proti izhodišču v dolini.

Ura odhoda bo znana naknadno.

JEREBICA (2126 M), 13. 7. 2019

STANISLAV KRAGELJ

Datum: 13. 7. 2019 ob 6.00

Zborni mesto: pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Jezerska dolina (989 m)

Cilj: Jerebica (2126 m)

Zahtevnost: zahtevna pot

Čas hoje: 7 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.

Članska izkaznica – plačana članarina PZS za leto 2019

Prijave in rok: društvena pisarna pri Nini Miklič, tel.: 031/259-156 do četrтка, 9. 5. 2019

Kratek opis:

Iz Jezerske doline se povzpne po označeni poti do Jezerskega sedla (1720 m). Najprej gremo po produ in prekoračimo suho strugo Jezernice, ki spomladi polna vode napaja Rabeljsko jezero. Široka pot skozi gozd nas počasi pripelje do razpotja. Nadaljujemo po poti proti Jezerskemu sedlu, za nami pa se šopirijo Viš, Visoka Bela špica in Visoka polica. Na sedlu nam zastane pogled na Rombonu, ki kraljuje na drugi strani doline Možnice. S sedla nadaljujemo po razgibanem terenu pod steno Gornjega Vogla, od koder se nam že kaže naš cilj. Na vrhu imamo kot na dlani vse zahodne Julijce.

Sestopimo po smeri vzpona.

BOGATIN (1977 M), MAHAVŠČEK (2005 M), 20. 7. 2019

JANEZ MEDVED

Datum: 20. 7. 2019

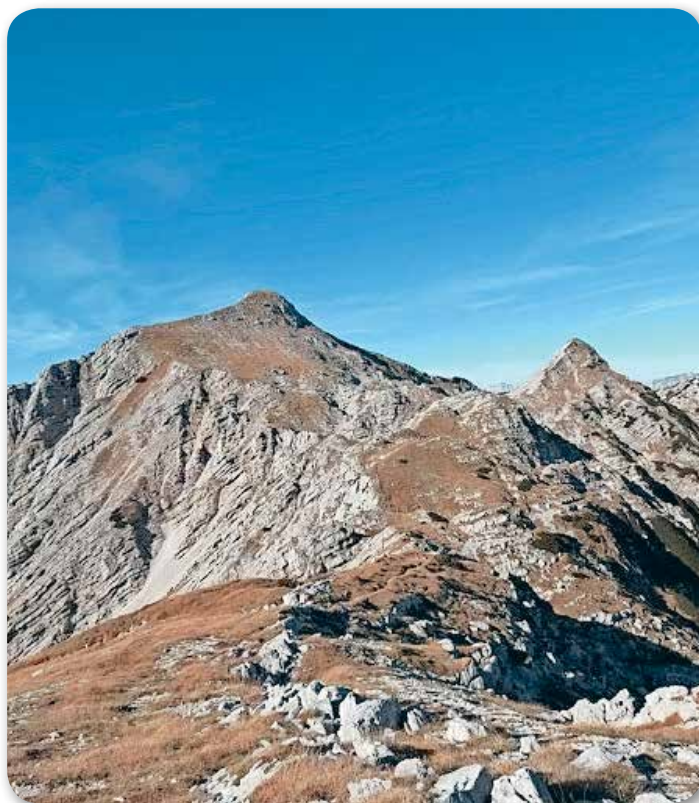
Zborni mesto: pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Koča pri Savici (653 m)

Čas hoje: 9 ur

Zahtevnost: delno zahtevna označena pot

Oprema: standardna gorniška oprema

Kratek opis poti:

S parkirišča pri Koči pri Savici sledimo kažipotu za slap Savica, nato krenemo po lepo speljani poti do Doma na Komni (1527 m). Tu si nekoliko odpočijemo in nabereemo novih moči za krožno pot, ki nas bo najprej vodila mimo Koče pod Bogatinom (1511 m) in nato do Bogatinskega sedla (1803 m). Od tu se bomo strmo vzpenjali po poti na Bogatin, s katerega bomo že videli Mahavšček, do katerega vodita najprej kratek spust in nato vzpon. Z Mahavščka se bomo spustili proti planini Govnač (1474 m) in nato nadaljevali pot proti Komni in v dolino do izhodišča.

KRALJEVSKA ŠPICA (1912 M), 17. 8. 2019

STANISLAV KRAGELJ

Datum: 17. 8. 2019, ob 6.00

Zborno mesto: pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Rabelj/Cave del Predil (1023 m)

Cilj: Kraljeva špica/Monte Re (1912m)

Zahtevnost: zahtevna pot

Čas hoje: 5 h

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.

Članska izkaznica – plačana članarina PZS za leto 2019

Prijave in rok: društvena pisarna pri Nini Miklič, tel.: 031/259-156 do četrta, 15.8. 2019

Kratek opis:

Iz Rablja se vzpenjamo po cesti do zgornje rudniške stavbe. Naprej gremo skozi redek gozd, kjer se nam pokažejo Rabeljske špice, Rabeljsko jezero, Jerebica. Kmalu prispemo na Malo Kraljevsko špico (1510 m). Rahlo se spustimo in pridemo v bukov gozd, nato skozi rušje na južni greben. Pot je zelo razgledna, saj se stalno ustavljamo in občudujemo okoliške hribe. Na vrhu za krono najprej zagledamo Kamnitega lovca (2071 m), Viševo skupino, Rabeljske špice.

Sestopimo po smeri vzpona.

RAZBREMENIMO TRIGLAV

TOMO RUSIMOVČ

Lani smo v okviru našega društva organizirali 42. pohod na Triglav; udeležba je bila skromna, vendar so bili vsi pohodniki zadovoljni z organizacijo in izvedbo. Odkar v našem društvu organiziramo »tradicionalni pohod na Triglav«, smo na našega očaka popeljali že veliko naših članov, nekatere tudi večkrat. Pa vendar se vsi, ki smo se udeležili teh pohodov, spominjamo, da so bile poti na Triglav prenatrpane in polne že ob šestih zjutraj. V lepih dneh se je na vrh povzelo preko 1000 planincev na dan. Skupine so čakale druga na drugo, eni so hoteli gor, drugi dol, in še dobro, da se je večinoma vse dobro izšlo, razen godrnjanja nad »gužvo«. Nič bolje ni bilo v kočah pod našim očakom, ki so bile prenatrpane in zvečer si težko dobil prostor za mizo.

Lani smo praznovali častitljiv jubilej, 240-letnico prvega vzpona na Triglav. To obletnico so obeležili mnogi dogodki, ki so potekali preko celega leta. Sklepna prireditev je bila v KD Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici, kjer so se govorci dotaknili tudi preobremenjenosti triglavskega pogorja v poletnih mesecih. Ena največjih škodljivosti za naš vrh, pravi naravovarstvenik Janez Bizjak, je reklo: kdor vsaj enkrat v življenju ni bil na Triglavu, ni pravi Slovenec. Seveda ima ta izziv tudi nasprotni učinek, ki dobršen del ljudi napelje k odločitvi, da se iz principa, tudi če bi se lahko, nikoli ne bodo povzpeli na ta, 2864 metrov visok vrh. Večina pa, tako pač je z večino, reklo vzame zares. Na prvo žogo. Kakor se zdi, zdaj vidimo le, da je treba nujno na vrh, samo da se pofočkamo in da smo ob stolpu našeškani po riti. Je nujno, da ga za vsako ceno osvojimo in se potem od veselja našingamo v koči, razmišlja Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj. Ali pa je mogoče pričakovati, da kot turisti in planinci tudi razmišljamo in spoštujemo pravila okolja?

Triglav je zlezel v našo podzavest, postal je nacionalni simbol, imamo ga v zastavi in grbu in vsak se lahko poistoveti z njim. Vsi, ki čutijo Triglav kot sveto goro, presežek, se ne vzpenjajo nanj vsako leto, temveč ga raje občudujejo z okoliških vrhov, od koder se odpirajo najlepši pogledi nanj. Vzamemo si čas in občudujemo velikana na obzorju, ob tem se spomnimo, kako drzni so bili prvopristopniki in Jakoba Aljaž, ki nam je ta vrh otel pred nemškimi apetiti.

Zaradi vsega navedenega smo se v upravnem odboru našega društva odločili, da prenehamo s tradicionalno akcijo pohoda na Triglav in to tradicijo nadomestimo s planinarjenjem po Fužinskih planinah. Triglav bo v bodoče le eden od dvodnevni planinskih izletov, če ga bo kak vodnik uvrstil v program. Letos ga žal ni. Tako bomo tudi v bodoče našim članom omogočili osvojitev tega vrha, vendar ne bo poudarka na množičnosti in druženju kot do sedaj.

Zastoji na Triglavu

Koncept »dnevo Fužinskih planin« je takle: prvi dan, v petek popoldan, pridemo v Staro Fužino in se povzpemo do naše koče, drugi dan pa organiziramo dva izleta, enega zahtevnejšega (Debeli vrh, Vršaki, Škednjovec, Mišelj vrh itd.) in enega lažjega za manj uhojene planince, zvečer pa imamo prijetno druženje v naši gostoljubni koči. Zadnji dan, nedelja, pa je

100 žensk na Triglavu

namenjen lažjim krajšim izletom (Pršivec, Botrova jama itd.), pripravi dobrot v kotlu ali na žaru, športnim igram (hoja s hoduljami, vlečenje vrvi itd.) in popoldan odhod proti domu. Akcijo bo delno sponzoriralo društvo, tako da bo za udeležence čim bolj ugodna in zanimiva. Lahko bi temu srečanju rekli tudi »dan članov PD LPP na Planini pri Jezeru«, bomo videli, kaj se bo prijelo. Zaželena bi bila tudi udeležba čim več družin (staršev z otroki ali starih staršev z vnuki). Pridite, ne bo vam žal, saj se bo naš gospodarski odbor skupaj z oskrbniško ekipo in vodniki potrudil, da bo »čudovito«, kot pravi naš oskrbnik Ivo.

S harmoniko na Triglav

Prvo planinarjenje po Fužinskih planinah bo potekalo od 23. do 25. 8. 2019. Podrobnosti bodo objavljene na spletni strani našega društva.

ČLANARINA IN ČLANSTVO V PLANINSKEM DRUŠTVU LPP

ČLANARINA	Članstvo 2017	Članstvo 2018	Razlika
A Članarina A	1	1	0
B Članarina B	102	101	-1
B/d Članarina B/d	13	18	5
B1 Članarina B1	58	51	-7
P+O Članarina P+O	153	168	15
P+O/d Članarina P+O/d	10	13	3
S+Š Članarina S+Š	4	7	3
S+Š/d Članarina S+Š/d	2	3	1
	343	362	+ 19

Vrste članstva PZS za leto 2019	Višina članarine
A član z največjim obsegom ugodnosti	56,00 €
A/z družinskim popustom	51,00 €
B polnoletna oseba z osnovnim obsegom ugodnosti	26,00 €
B/z družinskim popustom	21,00 €
B1 oseba, starejša od 65 let, z osnovnim obsegom ugodnosti	19,50 €
S + Š srednješolec ali oseba s statusom študenta, do vključno 26. leta starosti, z osnovnim obsegom ugodnosti	17,00 €
S + Š/z družinskim popustom	13,80 €
P + O predšolski ali osnovnošolski otrok z osnovnim obsegom ugodnosti	7,00 €
P + O/z družinskim popustom	5,60 €
IN oseba s posebnimi potrebami (oseba, ki ji je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost oz. je roditeljska pravica podaljšana) z omejenim obsegom ugodnosti.	8,00 €
IN/z družinskim popustom	6,60 €

Planinska članarina za leto 2019 ne prinaša večjih novosti. Še največja razlika je uvedba dodatnega evra za namen izgradnje nove kočice na Korošici. Dodaten evro prispevamo vsi člani, razen predšolski in osnovnošolski otroci (P+O članarina). Dodatno so določene še omejitve uveljavljanja zavarovanja za člane iz tujine. Našteto ne posega v kakovost pravic, ugodnosti in zavarovanj članov Planinske zveze Slovenije.

Več informacij o članarini in ugodnostih članstva na:

<https://www.pzs.si/novice.php?pid=13038>

OBISK V NARAVI – PREDSTAVITEV KODEKSA IN ZLOŽENKE

Zveza tabornikov Slovenije je 27. septembra 2018 skupaj s predstavniki 26 civilnodružbenih organizacij, tudi Planinske zveze Slovenije, na konferenci na Gozdarskem inštitutu in Zavodu za gozdove Slovenije predstavila kodeks obnašanja v naravi v Sloveniji, poimenovan Obisk v naravi. Smernice temeljijo na že uveljavljenem, a ne zapisanem konsenzu slovenske družbe in je neke vrste dogovor med lastniki zemlje, vzgojnimi organizacijami, ki svoje dejavnosti izvajajo v naravi, ostalo civilno družbo in pristojnimi institucijami. Cilj kodeksa je bolje informirati obiskovalce narave ter turiste, kako se v Sloveniji obnašamo v naravi.

Kodeks so oblikovali in podpisali (po abecednem vrstnem redu): Center šolskih in obšolskih dejavnosti, CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp, Čebelarstva zveza Slovenije, Dinaricum, Društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov, Gozdarski inštitut Slovenije, Kajakaška zveza Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, LIFE DINALP BEAR, Lovska zveza Slovenije, Morigenos – slovensko društvo za morske sesalce, Planinska zveza Slovenije, Prirodoslovni muzej Slovenije, Ribiška zveza Slovenije, Slovenski državni gozdovi, d.o.o., Slovensko odonatološko društvo, Snaga, d.o.o., Služba Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, Triglavski narodni park, Turistična zveza Slovenije, Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, WWF Adria, Zavod Red Tree Heritage, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Zveza gozdarskih društev Slovenije, Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Zveza tabornikov Slovenije.

OBISK V NARAVI

Slovenija leži na stiku med alpsko, sredozemsko in celinsko regijo Evrope, zato je njena narava raznolika in lepa. S sistemskim varstvom in izvajanjem številnih aktivnosti želimo zagotoviti, da bi sedanje generacije, ki živijo na tem prostoru, izboljšale svoj odnos do narave in jo posledično ohranjale. Več kot tri četrtine zemljišč je v zasebni lasti, a je vsem dovoljen spoštljiv obisk gozdov, rek, gora in morja ter uporaba poti. Podajanje v naravo na oddih in rekreacijo ima na območju Slovenije dolgo tradicijo, za dober zgled pa skrbi vrsta organizacij.

Obiskovanje narave in uživanje njenih dobrobiti je vse bolj priljubljeno. Domačim se pridružujejo tuji obiskovalci, prav tako se povečuje ponudba za tiste, ki aktivno preživljajo svoj prosti čas v naravi. Da bi naravo in njene dobrobiti ohranili za nas in prihodnje rodove, se je treba močno potruditi.

Zapisani kodeks predstavlja usmeritve, ki spoštujejo zakonodajo ter temeljijo na tradiciji in ravnanjih, izoblikovanih skozi čas. Usmeritve so zapisane splošno in poljudno, tako da jih lahko uporablja vsak.

SPOŠTUJEM NARAVO.

NE PUŠČAM SLEDI.

Odpadke, tudi biološke in še posebej nevarne, odnesem s seboj in odložim v za to namenjene smetnjake ali na urejeno zbirališče. Nikoli jih ne puščam ali odlagam v naravo. Kurim le na ustrezno pripravljenih kuriščih in ogenj pred odhodom popolnoma pogasim ter pospravim. V času velike požarne ogroženosti upoštevam prepoved in ognja sploh ne zažetim.

HODIM PO POTEH.

Po poteh hodim zaradi zmanjšane vpliva na naravo in svoje varnosti. Z motornimi vozili in kolesi se vozim po zanje namenjenih cestah in poteh ter pri tem upoštevam omejitve in prepoved vožnje v naravnem okolju ter na zasebnih zemljiščih.

SPOZNAVAM NARAVO IN PRISPEVAM K NJENEMU OHRANJANJU.

Pozanimam se o naravnih vrednotah ter varovanih in zavarovanih območjih, pravila upoštevam pri obisku v naravi. Rastline in živali samo opazujem in jih ne poškodujem, vznemirjam ali vzamem iz njihovega naravnega okolja. Rastline, gobe, gozdne plodove in mah nabiram, kjer in kot je dovoljeno. Lov in ribolov izvajam v skladu s pravili. Ne vstopam v gozdne rezervate in mirne cone v gozdovih in zavarovanih območjih. Sploh pa ne posegam v brloge, gnezda, gnezdišča, krmišča in

zavarovana območja na morju.

V naravo ne izpuščam hišnih ljubljencev in rastlin ter tujerodnih in invazivnih živali in rastlin, niti jih ne prenašam z enega na drug kraj.

ŽIVALI OPOZARJAM NA SVOJO PRISOTNOST, VENDAR JIH PRI TEM NE VZNEMIRJAM.

NARAVO OBISKUJEM, KER JE TO DOBRO ZAME.

Naravo obiskujem, ker je to dobro za moje zdravje in dobro počutje. Obisk narave in rekreacija v njej krepi telo in duha. Ko sem na obisku v naravi, spoznavam sebe in naravo ter se od nje učim.

SPOŠTUJEM DRUGE.

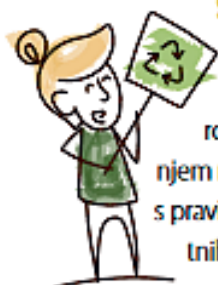
POZDRAVLJAM.

Običaj je, da se v naravi pozdravljamo. Pozdrav je priložnost za komunikacijo z domačini in medsebojno izmenjavo informacij med obiskovalci.

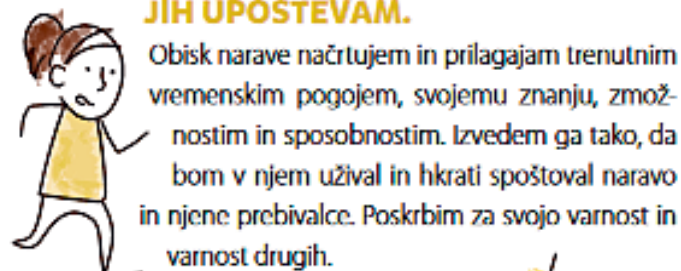
SEM ZGLED DRUGIM.

S spoštljivim odnosom do narave, s širjenjem naravovarstvene zavesti in s podporo organizacijam, ki se ukvarjajo z ohranjanjem narave, sem zgled drugim. Ravnam v skladu s pravili in zakoni ohranjanja narave ter o morebitnih kršitvah obvestim pristojne organe.

SPOŠTUJEM SEBE.

POZNAM SVOJE ZMOŽNOSTI IN JIH UPOŠTEVAM.

SEM USTREZNO OPREMLJEN.

Imam ustrezno obutev, obleko in ostalo opremo za načrtovani obisk narave ter dovolj hrane in pijače z nekaj rezerve.

DAJEM PREDNOST ŠIBKEJŠIM.

Na poteh dajem prednost šibkejšim od sebe. V zavetiščih dajem prednost tistim, ki zavetje bolj potrebujejo. V prometu in na večnamenskih poteh ima prednost pešec pred kolesarjem in motornimi vozili, kolesar pred motornimi vozili. Na vodi imajo plavalci in potapljači prednost pred plovili, premikajoče se plovilo se umakne stoječemu, manjše plovilo se umakne večjemu.

SKRIM ZA VARNOST.

S svojim znanjem, vedenjem in spremljanjem razmer ostalim pomagam po svojih zmožnostih, ne da bi ogrožal svojo varnost. V primeru nesreče pokličem 112 in sledim navodilom.

PARKIRAM NA PARKIRIŠČIH.

Vozilo ustavljam in parkiram tako, da ne oviram drugih. Tudi če sem trenutno sam, zagotovem prehodnost stranskih vlak in poti ter omogočim parkiranje tudi drugim.

SPOŠTUJEM LASTNINO.

TUJA LAST NI MOJA PRAVICA.

Na večini območij v Sloveniji se izvajata kmetijska in gozdarska dejavnost. Brez dovoljenja lastnika ne uporabljam zemljišč ali nabiram pridelkov, kot so sadje, kmetijski pridelki ali drva. Prav tako ne uporabljam lovskih opazovalnic in drugih zgradb. Vrata ograd pašnikov zapiram za seboj.

NE HODIM PO KMETIJSKIH POVRŠINAH.

Ne hodim po travnikih, njivah, vinogradih, sadovnjakih in blizu čebelnjakov.

IZOGIBAM SE DELOVIŠČEM.

Izognem se deloviščem na kmetijskih in gozdarskih površinah ter tako poskrbim za varnost sebe in drugih. Na morju ne plujem v bližini ribogojnic, gojilnic školjk in ribiških ladij med delom.

SPOŠTUJEM LOKALNO SKUPNOST.

SPOZNAVAM IN UPOŠTEVAM LOKALNE OBIČAJE.

Pri svojem obisku spoznavam lokalne običaje, jih spoštujem in upoštevam.

SPOZNAVAM IN UPORABLJAM LOKALNA IMENA.

Kulturna krajina, ki jo obiskujem, je rezultat tradicionalne rabe prostora, kar se odraža tudi v imenih krajev in območij. Prispevam k ohranjanju poimenovanj in razumevanju krajine, tako da jih spoznavam in uporabljam.

KUPUJEM LOKALNO.

Lokalno skupnost podpiram tako, da kupujem lokalne izdelke in uporabljam lokalne storitve. Na tak način pomagam tudi pri ohranjanju krajine in narave.

Kodeks so oblikovali in podpisali: Center šolskih in obšolskih dejavnosti; CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp; Čebelarstva zveza Slovenije; Društvo za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov; Gozdarski inštitut Slovenije; Javni zavod Triglavski narodni park; Kajakaška zveza Slovenije; Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije; LIFE DINALP BEAR; Lovska zveza Slovenije; Morigenos – slovensko društvo za morske sesalce; Planinska zveza Slovenije; Prirodoslovni muzej Slovenije; Ribiška zveza Slovenije; Slovenski državni gozdovi, d.o.o.; Slovensko odonatološko društvo; Snaga d.o.o., služba Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib; Turistična zveza Slovenije; Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj; WWF Adria; Zavod Red Tree Heritage; Zavod Republike Slovenije za varstvo narave; Zavod za gozdove Slovenije; Zveza gozdarskih društev Slovenije; Zveza lastnikov gozdov Slovenije; Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov; Zveza tabornikov Slovenije.

ŠMARNI GORA IN TOŠKO ČELO (SKUPINA PIKAPOLONICE)

BOJANA BURNIK

No, pa smo tudi mi zrasli in v tem šolskem letu sodelujemo s PD LPP. Tako smo poklicali Raša, ki se je z veseljem in navdušenjem odzval našemu povabilu. V oktobru nas je peljal na Šmarno goro. Izlet je bil celodnevni, s kosilom in igro na vrhu smo preživeli čudovit jesenski dan.

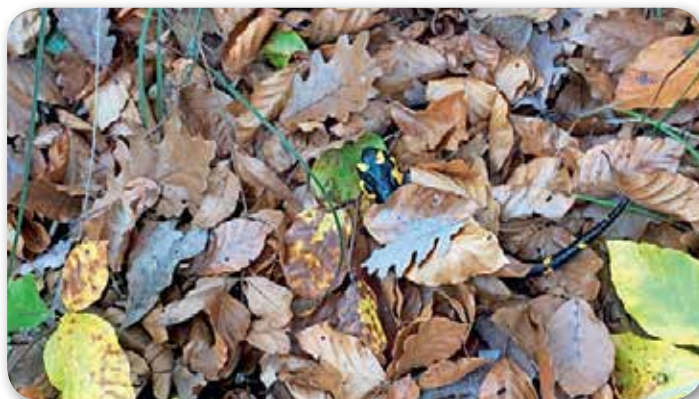

TOŠKO ČELO

Na drugi jesenski izlet pa nas je Rašo popeljal na Toško čelo.

Proti vrhu smo jo mahnili s končne postaje LPP v Podutiku. Izlet smo si popestrili s hojo po listju, ki ga je bilo neizmerno veliko, in prav lepo je bilo poslušati njegovo šelestenje. Vendar smo kljub listju opazili tudi močeradka, ki se je želel nekam skriti. Le pozdravili in pofotkali smo ga in se odpravili naprej proti našemu cilju.

Na vrhu smo si vzeli čas za malico in igro s prijatelji. Za kratek čas nas je pozdravilo tudi sonce, ki nas je pospremlilo nazaj v dolino.

oziroma Dnevnik Mladi planinec in vanj z velikim veseljem dali svoj prvi žig. Naučili so se tudi, kako narediti bičev voz.

NEKAJ O NAŠI AKTIVNOSTI NA OSNOVNI ŠOLI MIŠKA KRANJCA

ALENKA BOŠTJANČIČ

V šolskem letu 2018/2019 smo se na Osnovni šoli Miška Kranjca odločili, da učencem ponudimo preživljanje prostega časa tudi v okviru planinskega krožka, in smo se zato povezali s PD LPP Ljubljana. V prvi polovici šolskega leta smo zelo uspešno izvedli dva izleta.

KLOBUK

V soboto, 13. oktobra, smo se mladi planinci pod vodstvom planinskega vodnika Staneta podali na svoj prvi planinski pohod. Izpred šole smo peš krenili v smeri Podutika in se skozi naselje napotili do ceste na Straški Vrh. Pot nas je vodila naprej v klanec skozi gozd. Na dobro uhojeni poti smo srečevali tudi druge izletnike, ki so nabirali gobe. Na vrhu smo se ustavili v lovski koči in pomalicali. Učenci so dobili Cici dnevnik

ŠMARNA GORA

Sobota, 10. novembra, je bila zagotovo ena izmed tistih, ki je vabila na planinski pohod. Modro nebo, jesensko sonce in občasno tudi nekaj vetra. Vse to nas je spremljalo na našem izletu. Z avtobusom LPP smo se podali do Mednega, prečkali leseni most čez Savo, dolg več kot 90 metrov, in se po Mazijevi poti povzpeli na Grmado in nato naprej na Šmarno goro. Mladi planinci so se naučili delati vozec osmica in uživali na športnih igralih.

Vsi skupaj smo se zadovoljni vrnili domov.

NA OŠ OSKARJA KOVAČIČA RADI PLANINARIMO

MAJDA PRIMEC, UČITELJICA, MENTORICA PLANINSKEGA KROŽKA

Raznolikost slovenske pokrajine nas navdihuje in spodbuja, da bi tudi mladim približali naravo in njene lepote. Naši učenci na OŠ Oskarja Kovačiča iz Ljubljane si tako že vrsto let med interesnimi dejavnostmi lahko izberejo planinski krožek.

Pri organizaciji in izvedbi pohodov že vsa leta sodelujemo s Planinskim društvom LPP. Učitelji mentorji Petra, Nuša, Majda in Marko se v sodelovanju s planinskim vodnikom Rašem iz omenjenega društva trudimo, da bi mlade pohodnike navdušili nad naravo ter jim predajali znanje o varnem in prijetnem gibanju v gorah. Mentorstvo Planinskega društva LPP nam je tako v veliko pomoč.

Vsako leto načrtujemo štiri sobotne pohode. Smeri pohodov so skrbno izbrane, varne in ravno prav zahtevne za večje skupine mladih nadobudnežev. Da smo pri tem uspešni in da mladina na planinskih pohodih uživa, priča dejstvo, da imamo vsako leto več članov. Krožek obiskujejo učenci od drugega do devetega razreda. Na pohodih se družijo med seboj, se spoznavajo in se učijo skrbeti zase in drug za drugega.

V vsakem letnem času se odpravimo na en planinski pohod. Občudujemo naravo, uživamo na svežem zraku, v nepozabnih razgledih, uživamo v družbi in preizkušamo naše telesne zmogljivosti.

V letošnjem šolskem letu smo septembra »pokukali« tudi za slovensko mejo. Na avstrijski strani Ljubeljske

doline smo obiskali eno največjih in najbolj obiskanih naravnih posebnosti Koroške, sotesko ČEPA, po nemško – Tscheppaschlucht. V globinah koroškega Velikega kanjona se človek sreča z mnogimi lepotami narave. Razgibana pot nas je vodila ob deročem in hrumečem Ljubeljskem potoku, preko mostov in previsov.

Po soteski Čepa, september 2018

Novembra smo se podali v Krajski park Goričko. Po Bernardkini poti smo šli okrog jezera, se povzpeli na bližnje griče, opazovali živalski svet ob vodi in v njej, na vrhovih pa uživali v panoramskih razgledih na Goričko.

Do konca šolskega leta bomo izvedli še dva pohoda. Učitelji vodniki smo ponosni na naše šolarje, saj so na pohodnih vedno odgovorni in upoštevajo dogovore glede varnosti ter se primerno vedejo.

Mlade planince želimo spodbujati k veselju do hoje ter k pozitivnemu, spoštljivemu in kulturnemu odnosu do narave. Izobraziti in vzgojiti želimo mladega človeka, ki bo šport razumel in sprejel kot posebno vrednoto ter

si zato v različnih življenjskih obdobjih z njim bogatil življenje in krepil zdravje. Pri tem nam z veseljem pomaga planinski vodnik Rašo. Skupaj načrtujemo, izbiramo smeri in primerne dneve, saj lepo vreme pripomore k dobremu vzdušju in uspešni realizaciji.

Še naprej si želimo raziskovati gorski svet, se družiti, smejeti in se na pohodih lepo imeti.

Po Bernardkini poti, november 2018

Z ALPINISTOM NA TRIGLAV

STANISLAV KRAGELJ

Pot smo si osvetljevali s čelnimi svetilkami, nad nami so bile zvezde, okoli nas pa visoke temne stene Draških vrhov in Pršivcev. Na poti skozi Krmo je bilo nekaj novega snega od preteklih dni, nam pa je ta belina dajala občutek zime. Na špičke okoliških vrhov je posijalo sonce in jih obarvalo rumeno, kar je naredilo prekrasno kuliso. Mi pa smo med ruševjem hiteli do pastirskega doma Prgarca, kjer smo si nadeli male dereze. Kmalu nas je obsijalo sonce, pred nami se je pokazal Mali Triglav, mi pa smo zagrizli v strmino pod Kalvarijo. Visoko nad nami je severni veter gnal oblake. Pod Kredarico smo občasno zaslišali močan ropot vetrnih elektrarn. Pred kočo je rahlo pihljalo, za njo – proti Triglavskemu ledeniku – pa je kar dobro vleklo.

V koči smo se okrepčali in pripravili opremo za vzpon na vrh. Za vzpon smo potrebovali dva cepina, ki sta pripeta na plezalni pas, popkovino in čelado, krajša vrv pa tudi ni bila odveč. Med Malim Triglavom in Domom na Kredarici je močno pihalo, na južni strani pa je bilo prav prijetno, ker nas je sonce lepo ogrelo, in strmina tudi. Snežišča smo prečkali z obema cepinoma v rokah, sneg je bil čvrst in dereze so dobro prijemale.

Na vrhu Malega Triglava nas je veter malo pobožal po licih, tisto malo, kar je gledalo izpod čelade in podkape. Hitro smo prišli pod vršno vzpetino, kjer nas je dobro ogrel vzpon do Staničevega zavetišča. Pogled nam je uhajal proti vrhu, kjer se je v soncu kopal obnovljen Aljažev stolp.

Na vrhu smo se stisnili okoli stolpa, ker je pričelo pihati bolj močno. Seveda je sledilo fotografiranje in, lej ga zlomka, fotoaparatus zmrzne. Mabi je še deloval, da smo lahko posneli okoliške razglede.

Hitro smo se odpravili nazaj proti Kredarici. Pod Malim Triglavom se je veter obrnil in ves sneg, ki ga je nosil na južno stran, je puhnil v nas. Bil je pravi metež, ki je trajal kakšno minuto. Zapolnil je vse stope, ki smo jih naredili pri vzponu. Mladce sem navezal na vrv in jih varoval. Na severni strani, kjer je pogled na Triglavski ledenik, nam je pihalo v prsi, tako da smo zadnje metre bolj počasi sestopali.

V Domu na Kredarici smo se okrepčali z jedačo in pijačo, pospravili opremo ter pohiteli v dolino. Do Kalvarije se je veter poigraval s snegom, nas pa ni motil. Sence so postajale medle, sonce je zahajalo za Mišljskim vrhom. Kmalu smo bili pri pastirski koči in

v Zgornji Krmi. Proti parkirišču se je začelo mračiti, nebo pa se je barvalo v večerno rdečo zarjo. Ko se je stemnilo, smo bili na izhodišču, zadovoljni in polni prelepih vtisov, saj je bil to za Toma, Nala in Jerneja prvi zimski vzpon.

ZIMSKI IZLET NA DEBELO PEČ

STANISLAV KRAGELJ

Prvo soboto po novem letu smo se najbolj zagnani LPP-jevci zbrali pred društvenimi prostori. Bilo nas je za en avtomobil. Ob prijetnem kramljanju je pot do parkirišča blizu Šport hotela hitro minila. Takoj smo si nadeli male dereze in krenili po poledeneli cesti skozi gozd in čez planino Zajavorniki. Pot proti Blejski

koči je mestoma precej spremenjena, saj je veter porl ogromno dreves. Marljivi markacisti so opravili svoje delo, tako da nismo imeli težav s prehodnostjo. Do koč je bilo na poti zelo malo snega, samo zaradi ledenih odstavkov smo bili bolj previdni.

V Blejski koči, kjer smo imeli osvežilni postanek, je na klopi ob peči predel oranžni mucek, ki pa se ni pustil motiti.

Od koč smo nadaljevali pot proti planini Brda, kjer je bila pokrajina že lepo zimsko oblita s snegom. Sonce je posijalo in mi smo pogledovali proti Karavankam, kjer se je kazal Stol. Pot nas je privedla na rob stene, ki pada v Krmo, med vrhoma Brda in Okroglež. Bil je lep pogled na Triglav in Rjavino.

Okoli Okrogleža je bila dobro shojena pot, ki nas je hitro pripeljala na vrh Debele peč. Na vrhu smo občutili močan vzhodni veter, ki nas je pregnal malo niže v zavetrje. Z vrha smo imeli razgled na cel greben od Kukove špice do Škrlatice.

Na vrh so začeli prihajati drugi obiskovalci, mi pa smo sestopili proti Blejski koči. Ob prijetnem kramljanju smo kmalu prispeli do izhodišča. Na poti do doma smo se ustavili v gostišču Anžek, kjer smo ob dobri kapljici imeli krajšo analizo.

TUDI POHOD MIMO TRIGLAVA NI MAČJI KAŠELJ!

MIKA VRABER

To se je že večkrat potrdilo, tudi na tokratnem, 42. pohodu PD LPP. Za prvi dan sta vodnika Tomo in Rašo

predvidela pohod iz Stare Fužine prek Vogarja na planino Viševnik, od tam na Dedno polje in – če bo še volja, na Planino v Lazu ter do naše koč na Planini pri Jezeru. Ta pohod je Tomo poimenoval »pohod k bivšim oskrbnikom«.

Ob petih zjutraj, 17. avgusta, se je kakšnih dvajset pohodnikov zbralo pred LPP-jem. Z avtobusom smo se najprej odpeljali na Rudno polje, kjer so v hladnem jutru začeli svoj pohod »Triglavčani« z vodnikoma Stanetom in Janezom. Naša četica dveh pohodnic in štirih pohodnikov ter dveh vodnikov (samih »drugače mladih«, kot bi nas poimenoval Paolo iz SPDT) pa se je odpeljala do Stare Fužine, kjer smo pohod začeli z jutranjo kavico pri Ančki.

Okrog osmih smo štartali zares. Na Vogar je malo po bližnjici malo po običajni poti večina prispela v realnem času. Med tem ko smo si pripravljali prvo malico in zadovoljno okušali Milanovo slanino, se nam je pridružila tudi naša malo počasnejša pohodnica, veteranka Sonja.

Vzpon na Viševnik je bil težji zalogaj. Zlasti od planine Hebed se je pot proti Zgornjemu Viševniku strmo vzpenjala. Še dobro, da so par dni prej očistili podrto drevje, drugače bi bila pot skoraj neprehodna. Naša veteranka je spet zaostajala..., ko pa jo je Milan pokrepčal s svojim poživilom (ki ni bilo voda, saj ta je dobra samo za mlin), si je zelo opomogla in je kar kmalu prišla za nami k Jeletu na Viševnik. Tu smo se precej zadržali, saj nas je naš bivši oskrbnik lepo zabaval s svojimi zgodbami in v duetu z Valerijo tudi zaigral nekaj poskočnih.

Od Viševnika smo nato kar poskočno odkorakali v smeri Ovčarije in nato po lovski poti na Dedno polje. Tu nas je sprejel naš drugi bivši oskrbnik Korl, ki je sedaj tam pastir. Tokrat Sonja ni več zaostajala. Tudi tukaj smo se kar nekaj časa zadržali, tako da za Laz res ni bilo več prave volje. Okrog štirih smo končno vkorakali v našo koč in bili deležni toplega sprejema naše oskrbniške ekipe – Iva, Mari in Olge.

Drugi dan smo že ob šestih krenili proti Lazu. Naš tokratni cilj je bil Debeli vrh, kralj Fužinskih planin in simbol naše koč. V Laz smo prišli relativno zgodaj, ko so še vsi spali (razen Lucije, seveda, ki je že pridno pripravljala sirišče). Vzpon pod Lazovski prevaj je potekal počasi, še počasneje je šlo mimo možičkov proti predvrhu Debelega vrha. Tokrat je Sonjo zamenjal naš bivši gospodar Rado, ki je na Planino prikolesaril že v petek. Zanj smo bili mi veterani najbrž kar prepočasni, a nas je potrpežljivo spremljal, saj je bil zanj to prvi vzpon na Debeli vrh. Tudi za Franca.

Tomo se je odločil za strm in ozek spust s predvrha po kuloarju in prehod pod škrbino »ščegetalčkom«, zato je tam napel varovalno vrv, da smo vsi varno prilezli do dna in se povzpeli na drugo stran. Čez deset minut smo bili že na vrhu, juhuu. Potem pa javljanje v kočo, malicanje, počitek in vpis v novo, pravkar zamenjano vpisno knjigo z datumom 8. 8. 2018!

Udeleženci in udeleženci zadnjega tradicionalnega pohoda PD LPP na Triglav in mimo njega, s pridruženo članico.

Za nazaj je Tomo izbral lažji prehod pod škrbino in prečenje pod predvrhom. Kmalu smo bili na poti za Laz, po slabi uri spuščanja pa tudi v Lazu. Tokrat je bila planina že bolj obljudena. Vsi so bili tam: Tatjana v svojem starinskem stanu (hvala za odlično kavico!), svizec na skali nad stanom, Lucija s polnim dvoriščem gostov. Kisto mleko pri Luciji je bilo kot vedno odlično, pa tudi tisti, ki se mu izogibajo, se niso pritoževali nad drugo ponudbo. Manjkal je le Gregor, ki se je na poti iz doline čez Planino in z ovinkom na Dedno polje precej zadržal, tako da ni bilo moke za žgance. Pa saj jih nihče ni pogrešal!

V kočo smo prispeli hkrati s pohodniki na Triglav, ki so ga osvojili že prvi dan in so se vračali po dveh poteh – eni od Doliča za Kanjavcem mimo Prehodavcev čez Lepo Špičje in skozi Dolino Triglavskih jezer, drugi čez Hribarice za Kopico na Dedno polje. Še nikoli se ni zgodilo, da bi vsi pohodniki istočasno prispeli na našo kočo! Res da so bili oni vsaj za generacijo mlajši in bolj »natrenirani«, a tudi mi smo oba dneva premagali več kot 1000 m višinske razlike, pa čeprav mimo Triglava!

NOORDUNG – VITANJE – Z NAŠIMI PRIJATELJI IZ TRSTA

MARUŠA REYA

Prav danes, ko sem se namenila napisati ta prispevek, sem po naključju v ljubljanskih Jaršah zasledila Ulico Hermana Potočnika. Priznati moram, da za tega pomembnega človeka v globalnem smislu nisem slišala do vsega nekaj let nazaj, ko je Dragan Živadinov leta 1998 postal kandidat kozmonavta, leta 1999 pa je realiziral »Biomehaniko Noordung«, prvo celovito predstavo v breztežnostnih razmerah. Leta 2005 je prvič in 2015 drugič ponovil petdesetletni gledališki projekt »Projektil 1995–2045 –Noordung«, ki se uprizarja vsakih deset let.

V prvem desetletju tretjega tisočletja pa gradi »postgravitacijske gledališke abstrakte«. Združiti umetnost in vesoljsko tehnologijo? Očitno je mogoče! Saj je celo politika umetnost ... mogočega – pravijo.

Torej Herman Potočnik, pionir vesoljskih tehnologij, slovenski raketni inženir, častnik, pionir kozmonavtičarstva, vesoljskih poletov in tehnologij, rojen leta 1892 v Pulju, takratni Avstro-Ogrski, je umrl zaradi sušice, po domače jetike, leta 1929 na Dunaju, star komaj 37 let. Napisal je knjigo Problem vožnje po vesolju – raketni motor (1929) in izdelal načrt vesoljske postaje.

Zakaj Vitanje? Od tam je izvirala družina njegove matere. Veliko o njem nam je že na avtobusu povedal vodnik Tomo. Pa gremo lepo po vrsti.

Resni obrazi, s katerimi smo v rahlem dežju prišli pred avtobus na zbirnem mestu pred LPP, so se kmalu raztegnili, ko smo se v Lukovici ustavili in počakali na poln avtobus članov SPD iz Trsta. Tako poln avtobus, da so menda prijave morali še odkloniti. Hitri pozdravi, stiski rok, nasmejani obrazi in že hitimo naprej, priganja Tomo, ki je namesto Hermana (nujno zadržanega) za svojega pomočnika vzel zanesljivega in vedno za pomoč pripravljenega vodnika Staneta Kraglja.

V kraju Nova Cerkev, Polže 1, smo bili zmenjeni za ogled mlina in žage ob reki Hudinji, ki sta že dvesto let v lasti družine Samec. Domačija ima sedem stavb, med drugim tudi 140 let star kozolec.

Razdelimo se v dve skupini, LPP-jevcev nas je okoli dvajset, Tržačanov pa petdeset. Ločeno si ogledujemo žago in mlin.

Sicer pa je to kmetija, ki kmetuje sonaravno in je polna kulturne dediščine. Star Soržev mlin in največja pri nas

delujoč žaga »venecijanka«, ki je s kolesom premera 5,5 metra, z različnimi prenosi v kleti me naravnost očara. Kako so znali ljudje, preprosti ljudje, zdravo in pametno razmišljati in izdelovati...

Mlin danes seveda ne prinaša nobenega dobička, saj je počasen in ne zmore dohitevati nove tehnologije.

Melje za potrebe družine in za turiste. Tudi apartmaje oddajajo, prodajajo svoje izdelke in oddajajo prostore v najem (pikniki...).

Ogled vodita dobrodušni in šaljivi ata Oton, ki nam je med zanimivostmi natrosil kar nekaj šal, in njegov že odrasli vnuk. Ogled je bil res zanimiv, v posebni sobici nam postrežejo s kar nekaj različnimi vrstami žganja, pa tudi moko so nekateri kupili. In že se nam spet mudi naprej.

V Vitanjah nas že pričakujejo. Stavba »nekakšnih vesoljskih oblik« prav v sredini vasi niti ne deluje kot tujek, je kar lepo umeščena v to sredino. Spet se razdelimo v dve skupini, prva se udeleži najprej vodstva v centru vesoljskih tehnologij, druga pa se povzpne ne strmo razgledno točko Smereška peč nad vasjo. Doma sem si po opisu poti predstavljala, da je kot ljubljanski Rožnik, v bistvu pa je bolj kot Šmarna gora. Tudi hodili smo kar slabo uro. Še dobro, da nas je malo dlje od razgledne točke na vrhu kmetije čakal avtobus, ki nas je odpeljal nazaj, saj bi se sicer preveč zamudili.

Tudi vodstvo po razstavi je bilo zanimivo in je trajalo kar slabo uro.

Še dobro, da je bila domača gostilna, kjer nas je čakalo kosilo, le dober korak ali dva stran. Po naporni hoji v naravi in znotraj centra se je sedenje prileglo. Takoj so nam na mize prinesli specialiteto, odličen pohorski lonec. Še sedaj se mi pocedijo sline, ko pomislim nanj. Brez zadrege, no morda me je le malo sram, ko priznam, da sem si naložila tri krožnike, ker pa je v jušnikih še ostalo, nisem imela slabe vesti. Doma sem šla recept pogledat k stričku Googlu in ugotovila, da mešanica gob, ješprenja, krompirja, treh vrst mesa, slanine, čebule, česna, maščobe in vrste začimb seveda predstavlja nezmotljivo dobro enolončnico. Za povrhu pa še zavitek, pijača pa po želji.

Seveda vmes ni manjkalo glasbe na harmoniki in nekateri so si s plesom kar dobro razgibali okončine.

Dodobra smo se torej naužili vsega, spet pridobili nekaj novih znanj, videli nove kraje, tudi sonce nam je kljub slabi napovedi posijalo in dobra družba se je morala popoldne raziti. Spet objemi, stiski rok in obljube, da se kmalu vidimo, saj bo kar naenkrat tu kostanjeva nedelja, ki nam jo bodo zabelili naši pobratimi iz Trsta.

KOSTANJEVA NEDELJA

HELENA NOVAK

Po jutru se dan pozna. Veselo vzdušje vseh pohodnikov, ki smo se odločili, da se bomo prijetno imeli ob druženju s prijatelji iz SPDT, se je začelo že v avtobusu, nato pa čez dan samo še stopnjevalo.

Pripeljali smo se v Sveto, tipično kraško vas, ki leži 320 m nad morjem in je sestavljena iz več zaselkov. Jedro vasi je Briteh, kjer stoji znamenita cerkev s posebno arhitekturo iz leta 1576. No, to cerkev smo si ogledali kasneje, naše kraško popotovanje se je začelo na turistični kmetiji Abram - Žerjal, kjer so nas pričakali prijatelji iz Trsta. V prijetnem ambientu kmetije smo okusili domače dobrote, v tekočem in trdnem stanju. Po objemih, pozdravih in po zadovoljenih brbončicah smo se odpravili na sprehod.

Najprej smo se sprehodili po ostankih nekdanje železniške proge. To je zgradila cesarsko-kraljeva četa s pomočjo vojnih ujetnikov med avgustom in oktobrom leta 1915. Proga je povezovala Dutovlje s Komnom, Gabrovico, Svetim, Lipo, Temnico in Kostanjevico. Dolga je bila 22 km. Na progi so vozili vlaki »B ZUG«, katerih značilnost je bila, da so imeli lokomotivo, ki je lahko le vlekla vagone, ne pa tudi potiskala. Zato so na treh mestih zgradili dodatek progi v obliki zanke,

da je vlak lahko obrnil in vozil v nasprotno smer. Med 6. soško bitko leta 1916 je progo v nekaterih mestih popolnoma uničilo italijansko topništvo, po leta 1917, po Avstro-ogrskem preboju, pa proga sploh ni bila več v uporabi in so jo razdrli.

Ob lahkotni hoji in opazovanju ostankov smo prispeli v vas Lipa, ki leži pod Trsteljem, in nadaljevali mimo zelo lepega Madžarskega vojaškega pokopališča do zaselka Šibelji. Vmes smo se čudili ogromnemu številu gob dežnikaric, ki so se nam prijazno ponujale, a smo jih – po priporočilu vodnika – pustili domačinom.

Nadaljevali smo do Škrbine, kjer je domačija umetnika Lojzeta Spacala in tudi dve obeležji naše polpretekle zgodovine. Še dva kilometra po kraških travnikih in kamnih in že smo bili nazaj v Svetem.

Prijetno razgibani smo zadovoljni posedli za mize in uživali v dobri hrani in odličnem vinu, kot se za Martinovo spodobi. Kmalu je zadišalo po kostanju in medtem ko smo čakali, da bo pečen, smo peli ter plesali ob zvokih »Igorjeve« harmonike. Vmes smo imeli čas za ogled cerkve. Nekateri pa tudi za nakupe vina, salame, klobas.

V prijetni družbi čas prehitro mine. Napolnjeni z energijo prijaznih ljudi smo se odpeljali nazaj v Ljubljano.

NAŠA PLANINA, TIČARICA IN MAKARONI – SPET!

MARUŠA REYA

Ne pomnim konca avgusta, da bi iz vročinskega vala tako na hitro planili v skorajšnjo meteorološko jesen. Pa vendar!

Naš – naju z Juretom in najinih štirih vnukov – zdaj že lahko rečem tradicionalni konec poletja na Planini pri

Jezeru je nekako obvisel v zraku, ko so se že v soboto, potem pa še v nedeljo, temperature drastično znižale, saj je še v nedeljo dopoldne deževalo kot za stavo. Naši nahrbtniki so pripravljeni, mi v nizkem štartu, na Sedmerih jezerih pa menda sneži. Nič, kar bo, pa bo! V skrajnem primeru se lahko obrnemo in gremo nazaj domov.

Pa se seveda nismo. Pred poldnem se z dvema avtomobiloma (štiri vnuke pač ne spraviva v najin avto) odpravimo proti Bohinju. Se je na srečo v ozadju že prej začelo nekaj svitati, padalo pa sploh ni več.

In doživeli smo nekaj izrednega! Parkiranje na planini Blato še nikdar ni bilo tako sproščujoče. Pričakal nas je popolnoma prazen, sončen prostor prav na začetku oz. na koncu. No, resnici na ljubo, tam sta bila še en »suv« (to je zdaj tako moderen izraz za obliko avta) in dva osebna avtomobila. Skoraj nikogar! Zanosno smo se optali in krenili novim dogodivščinam naproti.

Mularija sproščena, midva in hči, ki pomaga pri odpravi, pa tudi. Zaupamo v lepšo prihodnost, vsaj kar se naše odprave tiče. Nismo bili razočarani.

Ker smo se prej seveda najavili (pa tudi če se ne bi), smo se na Planini pozdravili kot stari, dobri prijatelji.

Saj končno to tudi smo. Naša četica se spravi za eno mizo, kamor hitro »prispejo« legendarni makaroni z mesom, starejši trije za drugo mizo izberemo vsak po svoje.

Pripravimo se za večer in noč in gremo pozdravit mukice, tako jih ljubkovalno kličejo otroci, ter pospremimo hčer, ki se – žal kliče delo – vrača domov!

Naslednje jutro smo nagrajeni s prečudovitim dnevom. Ta dan je naš cilj Tičarica (2071 m), ki se nam je lani izmuznila. Midva z Juretom sva tam sicer že bila, pa se spomnim samo tistega vrtoglavega razgleda na Kočo pri Triglavskih jezerih, ob katerem sem dobila kar mehka kolena. Časa imamo dovolj, dan je dolg, vreme »sedi, pet!«. Nahrbtniki so lahki, sendvič, sadje, energijske ploščice in voda, pa še kakšna jopica in čepica.

Prvi klanci proti Dednemu polju so uspešno premagani. Priznati moram, da je tisto kamenje res malo sitno, ampak ker ni daleč in ne traja dolgo, še gre. Zatopljeni v svoje pogovore nič ne jamrajo in še ne sprašujejo »a bo kmalu, a se že vidi, a je še daleč«. Gori, doli, naokoli, pa smo okoli desetih že na planini Ovčarija. Sprašujejo, zakaj Ovčarija, če so pa same krave, morala bi biti torej Kravarija. Ni kaj, logika deluje. Pa se menda tukaj poleti pasejo tudi ovce, jaz jih še nisem videla. Morda sem pa samo slabo opazovala.

Nad prostrano planino se odprejo razgledi proti delu Bohinjskih hribov, tudi pogled na Tičarico se odpira. Tam, kjer smo se lani zaklepetali in zgrešili odcep na desno, nam letos pot zaprejo krave. Nič ne pomaga pregovarjanje mukic, naj se umaknejo, to je njihovo in povzpeti se moramo precej v breg nad njimi, da gremo lahko naprej. Vedno više in više nas vodi pot, začnemo slutiti in kmalu še videti zadnji del poti. Še prej gremo seveda do izhodišča za pot Čez Štapce, kjer se kar malo nevarno nagibamo, da bi videli čimprej in čimveč! Kar počasi, mladci, gori nas čaka še lepši razgled.

Potem sledi malo bolj razgibana pot, ki pa je otrokom nadvse všeč, nama pa malo manj, saj jih moramo ves čas opozarjati na varen, stabilen korak in previden oprijem. Ni vrag, da se jih bo kaj prijelo. Tudi zato tako rada hodiva z vnuki v hribe, da jim tako, kar mimogrede, kaj pametnega poveva – nasveti že niso več dobrodošli –, da jih učiva potrpljenja, ki ga danes tako primanjkuje, da jih učiva gledati okoli sebe, ne samo dirkati in tekrovati v hitrosti, saj skozi življenje se da tudi bolj umirjeno.

Ko ob pol dvanajstih pridemo pod vrh, se najmlajši pamžek skuja in pravi, da je tu že višina 2000 metrov in da jo lahko kar tu s štrikom »krstimo«, ker gor pa ona ne gre in pika! Ker štrika nismo imeli, smo jo nežno pobožali kar s palico...

Jure odpelje trojico na vrh, medve se lotiva sendviča. Ko so oni na vrhu, začnejo kričati in mahati in to je bil dovoljšen vzgib, da je našo pikico kar odneslo po poti gor. Komaj sem jo dohitevala, čeprav je bila pred petimi minutami na smrt utrujena. Pazi na kamenje, drsi, ne glej okoli, ko stopaš po skalah... in tako naprej skoraj do vrha, kjer nama naproti pride Jure, da se varno prebijeva mimo tiste skale, pri kateri je kar grozljiv prepaden pogled dol. Tam bi res prav prišla kakšna jeklenica, vsaj toliko, da sproščeno pogledaš

dol. Ampak ta pot je za »pogumne«, kot smo mi. Na vrhu smo torej spet v kompletu.

Mala Tičarica je zelo razgledna gora nad Dvojnimi Triglavskim jezerom. Z vrha je lep pogled tudi po delu doline pri Triglavskih jezerih oziroma njegovem osrednjem delu. Lepo se vidijo vse planote Komne in zadaj Krn. Tudi Lepo Špičje je kot na dlani. Jure naglas razmišlja, da morda zanj še letos... Na drugo stran pa se vidijo vrhovi Fužinskih planin, kjer kraljuje Debeli vrh. Delno se vidi tudi Triglav. Malo Tičarico marsikdo zamenja s sosednjo Veliko Tičarico, ki pa je za nas nedosegljiva, vsaj zame in otroke, zaenkrat.

Še polni adrenalina se počasi navdušeno spuščamo navzdol. Zdaj je treba biti še bolj previden, saj je cilj dosežen in kaj zlahka se noga postavi malomarno in pogled lahko miselno bega po sicer čudoviti okolici. Po poldnevu je že, ko se ostali obiskovalci vrha šele počasi vzpenjajo, mi pa se pridno vračamo.

Na Ovčariji zmanjkuje pogovora, pa otročad postane lačna. Kaj že jih čaka na naši koči? Lačni želodčki dobijo nov zagon. Začnejo pesnikovati in do Dednega polja, kjer si v zahajajočem soncu – seveda samo na tem koncu – privoščimo kislo mleko, je pesnitev končana. Takole so jo sestavili:

Makaroni, makaroni, vi ste boljši kot bomboni.

Planina pri Jezeru slovi, po makaronih tam diši.

Makaroni dobri so vsi, a najboljši ste le vi.

S Tičarice smo prišli, da bi makarone poskusili.

MI SMO MAKARONARJI.

Zadaj, pred kuhinjo, naj bi jo zrecitali, ampak za to jim je pa zmanjkalo poguma. So pa to pesmico vsekakor namenili dobrim gospem iz kuhinje. Seveda so bili spet slastni, so pa začeli kritično ugotavljati, da so morda kakšne druge stvari iz te kuhinje tudi dobre. O tem smo se pa prepričali naslednji dan, ko smo po pospravljanju in pokanju nahrbtnikov naredili kratek obhod okoli jezera, se povzpeli h krasno obnovljeni lovski koči, potem pa si pred odhodom v dolino oziroma do planine Blato privoščili tudi zelje s klobaso in veliki ocvirkov, ričet in sirove štruklje. Vse je bilo dobro in je teknilo, so ugotavljali. Bo treba napisati še kakšno pesmico?

Vračamo se dobre volje in napolnjeni z novo hribovsko izkušnjo. Vsi! Ko pa se z avtom vračamo proti dolini, je makadamska cesta ob levi strani skoraj do križišča za

Vogar polna parkiranih avtomobilov. To je bil pa drug ekstrem.

Ker nas spodaj ni čakal še en avto, so mene »vrgli ven« na avtobusni postaji v Bohinju. Imela sem srečo, saj je bus za Ljubljano pripeljal v desetih minutah. Jure je imel pa na skrbi razvoz najinih vnukov. Pot gotovo ni bila dolgočasna...

SREČANJE PR' MEHAČK – FOTOGRIJE POVEDO VEČ KOT BESEDE

SONJA MODLIC

DELOVNE AKCIJE NA KONCU PLANINSKE SEZONE

TOMO RUSIMVIČ

Letos so bila dela ob koncu sezone poleg priprave koč na zimo posvečena pripravi drv za naslednjo sezono. V zadnji polovici septembra so nam dostavili na Planino dobrih 15 m bukovih drv; navadno smo ta drva le pokrili in jih razžagali šele naslednje leto konec maja v okviru priprave na novo planinsko sezono. Letos pa smo se odločili, da bomo drva razžagali že jeseni in bodo v drvarnici na suhem počakala na otvoritev koč. Tako smo lani drva žagali dvakrat, enkrat pred začetkom sezone in drugič na koncu sezone. V obeh primerih nam je na pomoč priskočila dobro utečena ekipa Kolesarskega društva LPP, ki je v dobrih štirih urah pospravila deset metrov drv – več ni šlo v drvarnico! Za tempo ekipe je skrbel Rado, ki smo ga opremili po vseh pravilih dela z motorko. Postopek je že utečen in optimiziran do potankosti: najprej se drva naložijo na večjo kozo, nato se dvakrat prerežejo na približno 33,33 cm, sledi transport s samokolnico do »skladateljev«, ki poskrbijo, da so drva v drvarnici lepo zložena. Ekipa šteje 6 članov, kar je optimalno in preizkušeno. Odmor imajo le, ko v motorki zmanjka goriva, takrat si lahko ekipa malo odpočije in se okrepča. Vendar pravijo, da ima motorka neverjetno velik tank za gorivo.

Drugi del akcije je bil posek smrek, ki zaraščajo planino. Osem smrek je padlo v želeno smer in hitro so bile okleščene in razžagane. Za posek smo dobili dovoljenje gospodarja Agrarne skupnosti Stara Fužina - Studor, ki dobro pozna problematiko zaraščanja planin. Problem zaraščanja pašnih planin je vsesplošen, saj gozd neusmiljeno zarašča travnate predele, zato so akcije »čiščenja planin« zaželeni in subvencionirane. V novjšem času se zaraščanje planin najlažje ugotovi s primerjavo fotografij*, na

katerih lahko ugotovimo stanje zaraščanja v obdobju med datumoma posnetkov fotografij. Če je razlika več kot 50 let, so razlike zelo očitne. Svoj delež pri zaraščanju prispeva tudi spremenjen način pašništva. Včasih je vsak gospodar imel pastirja, ki je bival v pastirskem stanu in skrbel za gospodarjevo živino, ki se je večinoma zadrževala na eni planini. Ti pastirji so poleg živine skrbeli tudi za les za kurjavo zase in za sirarja, ki je delal na posamezni planini. Tudi število govedi se je bistveno zmanjšalo. Leta 1923 se je v bohinjskih planinah paslo 903 glav živine, leta 2003 pa le 109.* Sedanji način pašništva je tak, da se večja čreda goveda različnih gospodarjev prižene na območje planin, kjer se prosto pasejo. Pastirjeva naloga je le nadzor nad čredo in obveščanje v primeru poškodb živine.

Če se vrnem nazaj k naši akciji, naj omenim, da v naši koči smrekov les uporabljamo predvsem za kurjenje v kmečki peči na začetku sezone in v primeru deževnih dni, ko toplota peči razveseli naše obiskovalce in se na njej posuši veliko pohodniških oblačil. Čeprav nas na »smrekovi akciji« ni bilo veliko, smo ves les dokaj hitro razžagali in razklali ter zložili v skladovnico. Za prihodnjo sezono se ni bati, da nam bi zmanjkalo kurjave in je lahko oskrbniška ekipa brez skrbi. Sicer pa slike povedo več, kot sem napisal.

Smreke so bile kmalu na tleh in planina je dobila novo podobo.

Ekipa KD LPP je pri žaganju drv delovala vrhunsko.

Poleg drv smo na zaključnih delovnih akcijah poskrbeli tudi za markiranje in ureditev nekaterih planinskih poti, ki so v oskrbi našega društva. Z gospodarjem Mirkom sva se dogovorila, da markiramo pot od planine Blato do Planine pri Jezeru ter strmo pot (bližnjico, kot ji pravijo nekateri), ki se začne tam, kjer se od poti na Planino pri Jezeru odcepi pot na Planino v Lazu in konča na Pungratu (pri klopici). Ta pot je bila vso sezono zaprta zaradi podrtih smrek. Del poti smo morali na novo nadelati, manjše smreke pa smo

Kar dve »furi« sta bili potrebni, da smo les spravili do brunarice.

Kar ni šlo v drvarnico, smo zaščitili pred mokroto.

Debelejše deblo smo namenili za nove klopi.

Smreke so bile hitro razrezane in razcepljene.

Veliko obstoječih usmerjevalnih tabel je še iz časa PD Viator

Mirko v akciji

Klasična aktivnost ob zaključku sezone je tudi izpust vode iz rezervoarjev in vodovodne napeljave, kar zahteva kar precej zbranosti, ker bi vsak ostanek vode v omrežju lahko povzročil, da bi nam pozimi počila cev, razneslo ventil ali črpalko. Zato vse cevi tudi spihamo z zrakom. Če smo to delo dobro opravili, vidimo šele, ko na začetku sezone zopet spustimo vodo v napeljavo in si večinoma oddahnemo.

Iz naše čistilne naprave je vsako leto treba odpeljati goščo oziroma »materijo«, kot jo imenujemo. Delujoča čistilna naprava v okolje spušča le prečiščeno vodo, gošča pa se mora vsako leto s cisterno odpeljati v Centralno čistilno napravo Bohinjska Bistrica, kjer jo vključijo v svoj sistem čiščenja.

Sonja v akciji v kuhinji

»Materija« na poti v Bohinjsko Bistrico

Polkna so zaprta in vrata zaklenjena, do nove sezone.

Zadnja leta delovne akcije na začetku in na koncu sezone ne morejo brez Sonje, ki prevzame oskrbo z jedačo in pijačo, da naši prostovoljci ne omagajo. Hvala Sonji in vsem, ki ste lansko leto na delovnih akcijah in v dolini poskrbeli, da je bilo vse narejeno, kot smo si zamislili, da je koča dobro vzdrževana in še vse kar sodi zraven.

** Vir: diplomska naloga Barbare Rozman: Analiza vidnih sprememb kulturne krajine na bohinjskih planinah s pomočjo fotografij.*

MDO PD LJUBLJANA IN TABORI LJUBLJANSKIH PLANINCEV

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Že dolga leta se člani našega društva ne udeležujejo tabora ljubljanskih planincev. V informacijo sledi krajši zapis, kaj je MDO in kaj tabor.

MDO je v planinskem okolju dokaj znana kratica, ki pomeni Meddruštveni odbor. Ti odbori so bili ustanovljeni postopoma pred skoraj pol stoletja ali malo več, torej v dobi, ko je število planinskih društev tako naraslo, da je krovna organizacija PZS (Planinska zveza Slovenije) težko uspešno in ažurno komunicirala z vsemi posameznimi društvi, še zlasti, ko ni bilo e-pošte, telefonov in še česa.

Danes je v Sloveniji v okviru PZS 12 MDO-jev. Med seboj so zelo različni tako po geografski razprostranjenosti kot številu društev, ki so vključeni v posamezen MDO. MDO PD Ljubljane (Meddruštveni odbor planinskih društev Ljubljane), v katerega je vključeno tudi naše društvo, je eden največjih v Sloveniji. Ne vključuje le društev, ki so na območju Mestne občine Ljubljana, temveč tudi širše okolice. Geografsko se razprostira od sotočja Save in Sore preko Ljubljane do Šentvida pri Stični, sega v Ribniško dolino tja do Loškega potoka in se zaključuje po Krimom. MDO PD Ljubljane je bilo ustanovljeno 16. 1. 1966. Takrat je vključeval še Kamniško območje in Dolenjsko do Kostanjevice ob Krki. V počastitev 50-letnice uspešnega delovanja MDO je bila pripravljena razstava v Planinskem muzeju v Mojstrani. Razstava je bila potem prenesena še na več lokacij v Sloveniji, tudi v Mestno hišo v Ljubljani. Danes je v MDO PD Ljubljana vključenih preko 40 planinskih in športnih društev ter plezalnih klubov. V njih je vključenih preko 9.000 članov različnih kategorij, od najmlajših do najstarejših. Samo na območju Mestne občine Ljubljana deluje 27 društev.

Osnovna naloga MDO-jev je, da na plenarnih sejah, ki se jih večinoma udeležujejo predsedniki društev, usklajujejo razna gradiva in sprejemajo pobude, ki jih nato predsednik MDO-ja prenese na upravni odbor PZS. Prav tako na svojih območjih pripravljajo razne množične planinske prireditve. V MDO PD Ljubljana je že leta 1970, torej le štiri leta po ustanovitvi, takratno vodstvo pričelo z organizacijo taborov ljubljanskih planincev. Prvi tak Tabor je bil na Jančah. Kljub mnogim družbenim spremembam MDO PD Ljubljana uspešno nadaljuje tradicijo teh bolj ali manj množičnih druženj ljubljanskih planincev. Tabori so torej tradicija in značilnost MDO PD Ljubljane, saj imajo drugi MDO-

ji drugačna srečanja ali pa jih sploh nimajo. Običajno je soorganizator tabora društvo, ki praznuje v tistem letu okroglo obletnico delovanja. Družili smo se že po večkrat na Rašici, Jančah, Polževem, Govejku, Gradišču nad Stično, po enkrat na Kamen griču, Kamnem vrhu, Slavkovem domu, v Kamniški Bistrici, Višnji gori in še kje.

Letos bo že 49. tabor ljubljanskih planincev. Tokrat je soorganizator PD Železničar, ki praznuje že 70 let uspešnega delovanja. PD Železničar je med največjimi društvi našega MDO-ja. Tabor bo letos 25. maja 2019 pri Kosijevem domu na Vogarju. PD Železničar pripravlja prijeten program, zlasti vabljiv je organiziran brezplačen prevoz z vlakom iz Ljubljane, na Vogarju pa brezplačna enolončnica in spominska majica.

Kakšna je bila v preteklosti udeležba članov našega društva? Ob priliki jubilejnega, 30. tabora na Polževem, ko je bil soorganizator PD Grosuplje, se je Sonja Dremelj javno pohvalila, da je na tabor prišla z vlakom v Višnjo goro, nato pa s svojim osebnim vodnikom, Slavkom Krušnikom. Po tem naše društvo ni več organiziralo skupne udeležbe na taboru. Jaz sem bila v zadnjih 17-ih letih na vseh taborih, a ne kot članica našega društva, temveč kot predsednica MDO PD Ljubljana.

Upam, da bo letos prišlo do spremembe in bo udeležba na 49. taboru tudi s strani našega društva opazna. Iz drugih društev namreč prihajajo večje in manjše skupine s svojimi predsedniki na čelu, včasih tudi s prapori.

DELO IN NOVOSTI VODNIŠKEGA ODSEKA

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Pred vami je kratko poročilo o delu vodniškega odseka v letu 2018. Poročilo še ni dokončno, saj naj bi spremljalo obdobje enega leta, od 1. 3. 2018 do 1. 3. 2019. Ko to pišem, smo šele sredina januarja.

Vodniški odsek se je sestajal redno ob prvih torkih v mesecu z izjemo aprila, junija in julija. Največ časa smo posvetili problemu majhne udeležbe na razpisanih izletih.

Kako pripraviti program izletov, ki bo zanimiv čim večjemu številu članov? Kako izpeljati izlet, če so prijavljeni le 4 člani, ne da jih odslovimo z besedami, da jih je premalo za od društva priznan izlet? Podrobno smo pregledali društvene akte, ki urejajo vodniško dejavnost v našem društvu. Ti akti so bili pripravljeni leta 2009, torej mirno rečemo, da so v marsikaterem členu zastareli. Pripravili smo predlog sprememb, ki jih je potrdil tudi UO društva. Najbolj pomembna sprememba je ta, vsaj z vidika članov, da se šteje za društveni izlet tudi, če so prijavljeni le 3 ali 4 člani. S tem smo želeli odpraviti negodovanje, ker je izlet pogosto odpadel, če je bilo prijavljenih manj kot 5 članov. Ta sprememba je že obrodila sadove, saj je bilo tako realiziranih nekaj izletov in je bilo nekaj zadovoljnih članov.

Druga ideja je bila, da bi naše odrasle člane obveščali po e-pošti. Kakih 10 dni pred izletom bi jim poslali prijazno obvestilo. Tako bi bili člani osebno nagovorjeni in opomnjeni. Res je izlet objavljen v zloženki, Gorskem popotniku, spletni strani in v društveni omarici, a vedeti moramo, da vsi nimamo časa brskati po internetu, tudi če ga imamo. To je način dobre prakse v nekaterih društvih in na ta način so nekatera društva bistveno dvignila udeležbo na izletih, nekatera so tudi povečala število članov. Ta ideja žal ni bila realizirana.

V redni plan za 2018/2019 smo na odseku uvrstili 29 izletov različnih težavnosti. Ker obdobje od 1. 3. 2018 do 1. 3. 2019 še ni končano, so podatki o realizaciji izletov le okvirni. Realiziranih izletov z več kot 5 člani je bilo skupaj z akcijami UO društva le 7. Izvedena izleta s 3–4 člani sta bila dva. Tu je treba pripomniti, da je bila težavnost obeh izletov zelo zahtevna. Brez vsake prijave, a ob ugodni vremenski napovedi, so bili kar 4 izleti, 5 izletov pa je odpadlo, ker ni bilo nobenega prijavljenega, a je bila zelo neugodna vremenska napoved. Člani sami zelo pozorno spremljajo vremensko napoved in se v takem primeru sploh ne

prijavijo. Žal za 4 izlete zadolženi vodnik ni pripravil razpisa.

Pri planiranju izletov za leto 2019/2020 smo na vodniškem odseku predlagali in sprejeli novost, in sicer, da si lahko posamezni člani ali skupina članov, ki želi na nek določen cilj, ki ga ne najdejo v rednem programu, in bi se radi vzpeli pod vodstvom vodnika, vodnika izberejo in povedo svojo željo. Ta pobudo sprejme le, če je za tako turo usposobljen. Noben vodnik našega društva ni usposobljen za vodenje na Mont Blanc, Großglockner in podobno. V tekem primeru bo vodnik svetoval, da se obrnejo na gorskega vodnika. Če bodo želje in pobude v mejah usposobljenosti in sposobnosti naših vodnikov, bo vodnik turo izvedel. V tem primeru bo lahko uporabil društven kombi pod znanimi pogoji, akcija se mu bo štela v aktivnost, ne bo pa prejel dnevnice za vodenje. Dnevnicu prejme le v primeru, da vodi izlet, ki je v rednem programu. Da boste lažje izbirali med vodniki, je tu še pregled njihove usposobljenosti: Rašo Adrovič – kategoriji A, B, Franc Bergant – kategorija A, Marinka Koželj Stepic – kategorije A, B, C, D, Stanislav Kragelj – kategorije A, B, D, Janez Medved – kategorije A, B, D, Herman Rednak – kategoriji A, B in Tomo Rusimovič – kategoriji A, B. Kaj pomenijo kategorije? To pomeni, za kaj je vodnik usposobljen in je opravil ustrezne izpite. A kategorija je za vodenje po lahkah, kopnih poteh, B za vodenje po zahtevnih kopnih poteh, C za vodenje po zelo zahtevnih kopnih poteh in brezpotjih, D za vodenje lahkah snežnih tur. Vodniki s kategorijami A, B, D smejo voditi tudi v tujini.

Ob pogledu na plan izletov 2019/2020 boste opazili še eno novost. V programu ni pohoda na Triglav. Na odseku smo ugotovili, da se je taka oblika pohoda dobesedno izpela. Vsako leto je manj udeležencev. Tako smo v program uvrstili Planinarjenje po Fužinskih planinah. Odhod iz Ljubljane bi bil v petek popoldne in povratek v nedeljo zvečer. Fužinske planine, sredi katerih stoji naša koča, so tako lepe in nudijo izlete na mnogo vrhov različnih težavnosti. Dobesedno se lahko sprehodimo do Sedmerih triglavskega jezera, vzpnemo na razgledni Pršivec ali pa gremo na Debeli vrh, na katerega je treba celo malo poplezati. Vendar je tod okoli še mnogo manj znanih vrhov kot so Ogradi, Vogli, Kreda in še kaj, kar nam je večini manj znano. Seveda pa se lahko tisti, ki bi šli radi na Triglav, posebej dogovorijo z izbranim vodnikom za datum in turo realizirajo v manjšem obsegu. Morda gredo le za dva dni, nekaj udeležencev in morda v začetku planinske sezone, ko je gneča na planinskih poteh manjša.

Žal ugotavljamo, da se je število aktivnih vodnikov v našem društvu zopet zmanjšalo. Vodnik Tone Trope je izjavil, da ne bo več vodil za naše društvo. Tako ostaja na seznamu 7 vodnikov.

Vodniški odsek ugotavlja, da smo se trudili po svojih najboljših močeh, a pri tem nismo bili vedno uspešni. Kaj bi si želeli člani, žal ne vemo, a bi zelo radi izvedeli. Zato smo pripravili novosti, katere upam, da jih boste dobrohotno sprejeli. Predvsem si želimo večje udeležbe na izletih v programu in tudi veliko izletov, narejenih »po meri«.

KOZE NA PLANINI PRI JEZERU

TOMO RUSIMVIČ

Lansko sezono je velik trop koz povzročil kar nekaj nevšečnosti v Fužinskih planinah. Začelo se je junija, ko so koze prignali na Vogar; nemudoma so se lotile vsega zelenja, rož itd., ki so jih lastniki ali najemniki stanov posadili okoli svojih bivališč ali imeli v koritih na oknih. Prišla je policija, inšpektorji, ki so vse popisali, a koze so že odšle dalje proti Vodičnemu vrhu in se niso dosti menile za revolt prebivalcev Vogarja. Nekaj škode so naredile tudi na planini Viševnik, našo planino pa so si prihranile za konec sezone.

Prvi teden novembra nas je domačin iz Stare Fužine obvestil, da je okolica naše koče na debelo postlana s kozjimi iztrebki. Očitno je čreda koz nekaj dni prenočevala pred vhodom v kočo in pod napuščem strehe. Odpravili smo se na ogled stanja in imeli smo kaj videti: ob zidovih koče, na klopih in pri vhodu je bilo dobesedno nastlano s kozjimi bobki. Ni bilo kaj,

vzeli smo metle, lopate in samokolnice ter očistili okolico koče. Stanje se vidi na priloženih slikah. Koze so šele decembra odgnali v dolino, vendar jih je nekaj tropov še vedno ostalo na področju Fužinskih planin in bodo verjetno podivjale, ali pa jih bo vzela zima. Tudi domačini in nadzorniki TNP so bili zgroženi nad neodgovornim ravnanjem lastnika, ki je trop koz brez nadzora za pol leta spustil v planine. Upajmo, da se to letos ne bo ponovilo.

HODIL SEM PO ZEMLJI NAŠI!

MIHA REMŽGAR

Poizkusil sem različne oblike rekreacije – od kolesarstva do teka, vendar pa mi je bila najbližja pohodništvo. Moja želja po pohodništvu se je začela uresničevati, ko sem na spletnih straneh bral različne prispevke in opise daljših pohodov.

Vse skupaj se je začelo leta 2016, ko sem konec avgusta krenil na 6-dnevni pohod po Jakobovi poti od Ljubljane do Višarij. Ko sem se vračal z Višarij proti domu, sem na poti do Trbiža naletel na oznake mednarodne planinske poti »Alpe Adria«. S pogledom na zemljevid sem ugotovil, da ta pot obkroža mesto Trbiž in se vrača nazaj na kolesarsko in pešpot pot po nekdanji trasi železnice do Kranjske Gore. Ta del poti mi je bil tako všeč, predvsem zaradi odlične označenosti in možnosti, da se to pot lahko prehodi v obe smeri, ter da je pot narejena tako, da ima vsaka etapa na koncu tudi možnost prenočevanja. Sama pot je mednarodna in poteka preko Avstrije (začetek v podnožju Velikega Kleka), Slovenije in se konča v Trstu (Milje).

Nabavil sem si vodnik po tej poti in se konec junija 2017 odpravil na prve štiri etape poti »Alpe Adria«.

Prva etapa je bila »Kranjska Gora–Trenta« s prenočevanjem v Trenti. Druga etapa je bila »Trenta–Bovec« s prenočevanjem v Bovcu. Tretja etapa je bila »Bovec–Drežnica pri Kobaridu« s prenočevanjem v Drežnici. Četrta etapa je bila »Drežnica–Tolmin« s prenočevanjem v Tolminu in odhodom domov.

Nadaljeval sem še isto leto in v avgustu napravil naslednjih 5 etap. Prva etapa je bila »Tolmin–Zgornji Tribilj (Tribil di Sopra)« s prenočevanjem v Zgornjem Tribilju v Beneški Sloveniji. Druga etapa je bila »Zgornji Tribilj (Tribil di Sopra) –Čedad (Cividale)« s prenočevanjem v Čedadu. Tretja etapa je bila »Čedad–Breg pri Golem Brdu v Goriških Brdih« s prenočevanjem v Bregu pri Golem Brdu. Četrta etapa je bila »Breg pri Golem Brdu–Šmartno« s prenočevanjem v Kozani in peta etapa je bila »Šmartno–Krmin (Cormons)« in odhodom domov. V Italiji je pot odlično označena, malo slabše pa je označen del poti po Goriških Brdih.

Konec junija 2018 pa sem prehodil še zadnji del poti do Trsta oziroma zadnjih 6 etap. Začetek je bil zopet »Krmin (Cormons) –Gradišče (Gradisca d'Isonzo)« s prenočevanjem v Gradišču. Druga etapa je bila »Gradišče (Gradisca d'Isonzo) –Devin (Duino)« s prenočevanjem v Jamlje (Jamiano). Tretja etapa je bila »Devin (Duino) –Prosek (Prosecco)« s prenočevanjem v kraju Praprot (Prepottu). Četrta etapa je bila »Prosek (Prosecco) –Lipica« s prenočevanjem v Bazovici. Peta etapa je bila »Lipica–Boljunec (Bagnoli della Rosandra)« s prenočevanjem v Boljuncu in šesta

etapa je bila »Boljunec (Bagnoli della Rosandra) –Mile (Muggia) in z odhodom domov z vlakom od Trsta do Stare Gorice, z avtobusom do železniške postaje v Novi Gorici in domov. Glede na to, da vseskozi hodiš po markiranih poteh, je bilo najslabše označen odsek Devin–Prosek.

Sama pot mi je všeč zato, ker je speljana tako, da hodiš minimalno pa asfaltnih poteh. Želja za naslednje leto je nadaljevanje te poti po Avstriji, do njenega začetka.

Pripomba urednika: Več podatkov o poti Alpe Adria lahko najdete na spletni strani <http://alpe-adria-trail.com/sl/>

IZLETI PD LPP 2019/20

datum, dan	izlet	zaht.	čas hoje	vodnik
MAREC 2019				
2. 3. so	Grintovec	S	8 ur	Janez Medved
9. 3. so	Kofce gora	S	6 ur	Stanislav Kragelj
30. 3. so	Zgornji Plot	S	4 ure	Stanislav Kragelj
APRIL 2019				
6. 4. so	Pufijev pohod	L	2 - 3 ure	Tomo Rusimovič
14. 4. ne	Suhi vrh	L	5 - 6 ur	Marinka Koželj Stepic
20. 4. so	Sabotin	L	5 ur	Franc Bergant
MAJ 2019				
2. 5. če	Glinščica	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
11. 5. so	Krniška glavica	S	7 ur	Stanislav Kragelj
19. 5. ne	Srečanje PD LPP in SPD Trst	L	3 ure	UO PD LPP
25. 5. so	49. tabor ljubljanskih planincev na Vogarju	L	4 ure	Franc Bergant
JUNIJ 2019				
15. 6. so	Dan planinskih doživetij PZS na Lisci	L	4 ure	Marinka Koželj Stepic
22. 6. so	Lovrenška jezera (naravovarstveni izlet)	L	5 - 6 ur	Marinka Koželj Stepic in Sonja Modlic
JULIJ 2019				
6. 7. so	Skuta	ZZ	8 - 9 ur	Janez Medved
13. 7. so	Jerebica	Z	7 ur	Stanislav Kragelj
20. 7. so	Mahavšček	L	7 - 8 ur	Janez Medved
AVGUST 2019				
17. 8. so	Kraljeva špica	Z	5 ur	Stanislav Kragelj
23. - 25. 8. pe - ne	Planinarjenje po Fužinskih planinah	ZZ, Z, L	4 - 8 ur/ dan	UO PD LPP
SEPTEMBER 2019				
14. 9. so	M. Mojstrovka	ZZ	6 ur	Stanislav Kragelj
21. 9. so	Šplevta	Z	8 ur	Janez Medved
28. 9. so	Kalce - Srnjak	L	4 ure	Franc Bergant
OKTOBER 2019				
5. 10. so	Vrhovi nad Soriško planino	L	4 - 5 ur	Tomo Rusimovič
19. 10. so	Lašček	L	5 ur	Marinka Koželj Stepic
NOVEMBER 2019				
10. 11. ne	Kostanjeva nedelja	L	3 ure	UO PD LPP
23. 11. so	Izlet v neznano	L	3 ure	UO PD LPP
DECEMBER 2019				
7. 12. so	Krim	S	3 ure	Stanislav Kragelj
14. 12. so	Srečanje pr'Mehačk	S	3 ure	UO PD LPP
JANUAR 2020				
11. 1. so	Kališče	S	5 ur	Stanislav Kragelj
25. 1. so	2. Tradicionalni pohod na Planino pri Jezeru	S	6 ur	Stanislav Kragelj
FEBRUAR 2020				
1. 2. so	Kamniško sedlo	S	7 - 8 ur	Janez Medved
15. 2. so	Potoška gora	S	5 - 6 ur	Marinka Koželj Stepic

Legenda:

L - lahka tura
Z - zahtevna tura

ZZ - zelo zahtevna tura
S - snežna tura